

ILLETMÉNYSZABÁLYZAT

A M. KIR. CSENDŐRSÉG SZÁMÁRA

III. RÉSZ

**SZOLGÁLATI UTAZÁSOK (SZOLGÁLATTELJESÍTÉSEK) ALKALMÁVAL
FELSZÁMÍTHATÓ ILLETMÉNYEK**

TARTALOM

III. RÉSZ.

		Oldal
Szolgálati utasítások (szolgálatteljesítések) alkalmával felszámítható illetmények.		
	Oldal	
75. §. Általános határozmányok	95	
76. §. Költségtérítéssel járó utazások	108	
77. §. Költségtérítéssel nem járó utazások	114	
78. §. Utazási költségtérítés	115	
79. §. Helyi ügyködések illetményei	120	
80. §. Vezénylés és legénységi külszolgálat illetményei	122	
81. §. Kíséreti díjak	124	
82. §. Karhatalmi költségek	124	
83. §. Rabkíséreti illetmények		
84. §. Tanúilletmények polgári bíróság elé idézés alkalmával	125	
85. §. Utipénz	126	
86. §. Külföldi utazások	126	

III. R É S Z.

SZOLGÁLATI UTAZÁSOK (SZOLGÁLATTELJESÍTÉSEK) ALKALMÁVAL
FELSZÁMÍTHATÓ ILLETMÉNYEK.

75. §. Általános határozványok.

271. Szolgálati utazást csak elkerülhetetlenül szükséges esetekben szabad elrendelni. A résztvevő egyének számát és a szolgálati utazás tartamát szorosan a szolgálat érdekeinek szempontjából kell megszabni. A parancsnoknak — főnöknek — mérlegelnie kell az indokokat, melyek a szolgálati utazást szükségessé teszik és azt is, hogy az utazás a szolgálat érdekében valóban szükséges-e?

A szolgálati utazásokat úgy kell elrendelni, hogy egymáshoz közel fekvő helyeken végrehajtandó több, rövidebb tartamú ügyködés lehetőleg egy szolgálati utazással intéztessék el.

Ha elkerülhetetlenül szükséges, hogy ugyanazon ügyben több parancsnokság — hivatal — kiküldöttjei vegyenek részt, ezek számát a lehető legkevesebbre kell csökkenteni és a szolgálati utazást úgy kell elrendelni, hogy az ügyködés egyidőben legyen lebonyolítható.

A szolgálat érdekében szükséges áthelyezéseket is, amelyek átköltözködési illetményel járnak, csak az elkerülhetetlenül szükséges esetekben szabad elrendelni.

A szolgálati utazásokra vonatkozó alábbi határozványok elvileg csakis a belföldön — magyarországi határállomásokon belül — teendő utazásokra vonatkoznak.

272. Csendőregyének szolgálati utazásai (helyi ügyködései) azok a hivatásból folyó helyváltoztatások, amelyeket utasítások, rendeletek, parancsok, felhívások, megkeresések stb. alapján a közbizton-

sági vagy csendőrségi belszolgálat érdekében, vagy azzal szoros kapcsolatban kell foganatosítaniok.

273. A szolgálati utazás négyféle:

a) *egyszerű szolgálati utazás*, mely szolgálati okokból egyik állomásról a másikra történik;

b) *ügyködési utazás*, mely szolgálati ügyben az alkalmazás helyén kívül egy vagy több helyre történik és amelynél az ügyködő személy szolgálati működésének bevégzése után alkalmazási helyére visszatér;

c) *költözködési utazás*, melynek célja új állomásra (tartózkodási helyre) való átköltözködés;

d) *helyi ügyködés*, mely alatt egyes csendőregyéneknek az állomáshelyükön, de a hivatalos helyiségtől — ideiglenes szállástól — távol teljesített szolgálati (hivatalos) ténykedéseit kell érteni.

Nem ügyködési utazások azok a szolgálati ténykedések, amelyek után a legénységi egyéneknek külszolgálati pótdíjat számíthatnak fel.

274. Az utazási illetmények az utazó személy valóságos rendfokozata után járnak.

Az utazó nős, vagy nőtlen állapota az egyszerű szolgálati, az ügyködési utazásoknál és a helyi ügyködéseknel az utazási illetményekre nincs befolyással. Költözködési utazásoknál azonban a nőtlenek, nősök és családfenntartók (családi pótlékban részesülő nőtlenek, valamint özvegy vagy elvált, de gyermekkel bíró családi pótlékban részesülők) között különbség van, mert az olyan családtagok

száma, akik után családi pótlék jár, a költözködési utazásoknál felszámítható illetmények kiméretét befolyásolja.

Átköltözködési illetmények megállapításánál csak a családi pótlékban részesülő családtagok jönnek tekintetbe.

Özvegy, vagy hitestársuktól törvényesen elválasztott, vagy vele együtt nem élő csendőr legénységi egyének, ha családi pótlékban nem részesülnek, a nőtlekkel egyenlőknek tekintendők.

Azok a családtagok, akik után a csendőr családi pótlékot élvez, áthelyezéssel kapcsolatos költözködésnél a kincstár költségén utaznak.

275. A szolgálati utazás, illetve annak egyes részletei (oda- és visszautazás) szempontjából kiinduló és végpontként az alkalmazási állomáson az utazó hivatalos helyiségét, külső ügyködési állomáson pedig az ideiglenes szállást kell tekinteni.

Költözködési utazásoknál az utazás kiinduló-, illetve végpontjának mind az előző (korábbi), mind az új állomás-helyen az utazó lakását kell tekinteni akkor, ha az részére ki volt utalva; önbérelt lakásoknál ennek meghatározása a hivatalos helyiség után történik. Az utazó hivatalos helyisége az az épület, amelyben alkalmazva van.

Az ideiglenes szállást a hivatalos eljárás helyéhez lehetőleg közel kell választani.

Meghálás céljából a megkezdett utazást megszakítani nem szabad, hanem azt — csatlakozó szállítóeszközökkel — egyfolytában kell végrehajtani.

Szolgálati utazások alkalmával a távolságok megállapításánál a megyei távolsági térképet, az örsök távolsági kimutatását, a csendőrségi elhelyezési kimutatást; előfogati távolságok megállapításánál az elsőfokú közigazgatási hatóság által kiállított hivatalos távolsági bizonylatot; vasúti és hajóutazásoknál a díj-szabási kilométermutatóban, illetőleg a hivatalos vasúti és hajómenetrendekben feltüntetett távolságokat kell figyelembe venni.

Közlekedési eszközök.

276. Szállító eszközök gyanánt vasutat (helyiérdekű-, gazdasági- és közúti vasutat), gőzhajót, postajáratot, állami szervek és magánosok által fenntartott ló- és géperejű társaskocsit (omnibuszt, autobuszt) kell és csak ha ilyen közlekedési eszközök nem állanak rendelkezésre, lehet előfogatot (fuvart) előírni és igénybe venni.

Gépkocsit csak a jelen pont e) alpontjában felsorolt korlátozások között, repülőgépet pedig csak a belügyminiszter külön engedélye alapján szabad igénybe venni.

Szemle- és egyéb ügyködési utazásoknál, ha a szolgálat feltétlenül megkívánja, előfogatot ott is igénybe lehet venni, ahol az elől felsorolt egyéb közlekedési eszközök is rendelkezésre állanak; de az előfogat használatát ilyenkor — figyelemmel a következő bekezdésekben foglaltakra — az utazási számadásban indokolni kell.

Különösen ügyelni kell arra, hogy a szolgálati utazás a kirendelés céljának minden idővesztés nélküli megvalósítása mellett, a lehető legolcsóbb közlekedési eszköz igénybevételével történjék.

A legolcsóbb közlekedési eszköz igénybevételétől csak akkor szabad eltérni, ha ezáltal a napidíjknál megtakarítás érhető el anélkül, hogy a szolgálat hátrányt szenvedne, vagy ha a drágább közlekedési eszköz igénybevétele nyilvánvaló közveszély vagy más rendkívüli esemény folytán a gyors helyszínrejutás érdekében történik, vagy ha az igénybevételből a szolgálatra különös előny származik.

Szolgálati utazásoknál rendszerint az előírt szállítási eszközökkel járható leg-rövidebb utat kell kijelölni és használni. Minthogy azonban a csendőrtisztelkeknek a közbiztonság érdekében helyi és személyi ismeretre van szükségük, ezeket az ismereteket pedig megszerezni, nemkülönben a járőrök működését ellenőrizni a leg-rövidebb, tehát mindig egy és ugyanazon úton járva nem lehet, örsszemlék alkalmával előfogaton tett utazások közben az

egyik örsöt a másikkal összekötő leg-rövidebb útiránytól eltérhetnek, illetve a két örsöt összekötő mellékutakat is (ha kétlovas előfogattal járhatók) használhatják. Ilyen eltérések miatt azonban az örsszemlék megtartására előírt időt túllépni nem szabad.

Olyan sürgős esetekben, midőn az utazáshoz csak olyan rövid idő áll rendelkezésre, hogy az utazás célja másként, mint hosszabb, de menetidőben rövidebb vonalon el nem érhető, az ügyködés és a különféle menetrendek időviszonylatait tekintetbe véve, az utóbbi útirányt lehet kijelölni, illetve választani.

A drágább közlekedési eszköz — pl. gyorsvonat — igénybevételének szükségességét vagy jogosultságát a szolgálati utazást elrendelő parancsnok — főnök — az utazási számadáson igazolja.

Ha a kiküldetés helye közúti közlekedési eszköz (villamosvasút, társaskocsi stb.) vagy helyiérdekű (gazdasági) vasút felhasználásával is elérhető és ez olcsóbb, a kiküldött ezeket a közlekedési eszközöket köteles használni.

Saját szállító eszköz.

Szolgálati utazások alkalmával olyan esetekben, amikor az utazó (ügyködő) csendőregyén a kincstár terhére menetdíj fizetésére kötelezett szállító eszközt (átalányozás alá nem eső vasutat, gőzhajót, postakocsit, társasgépkocsit [autobuszt], előfogatot) jogosult igénybe venni, vagy átalányozott vasúton is, ha az utazó vasúti menetjegy váltására lett volna kötelezve (pl. idegen tárca terhére teljesített utazásnál), de ahelyett saját szállító eszközét (lovat, géperejű járóművet, kerékpárt stb.) használja, a tekintetbe jövő illetményszerű legolcsóbb szállítóeszköz megfelelő viteldíját, az utazó (ügyködő) csendőrszemély a kincstár terhére elszámolhatja. E költségtérítés megállapításánál a poggyászviteldíj figyelmen kívül marad. Kerékpárfenntartási átalányban részesülők azonban ilyen szállítóeszközviteldíjat nem számíthatnak fel. Ezekben az esetekben a napidíjat és az eset-

leges vezénylési (vagy külszolgálati) pótdíjat is legfeljebb csak annyi idő után lehet felszámítani, amennyi az előírt szállítóeszközök igénybevétele mellett szükséges lett volna.

A saját szállítóeszközökkel történt utazást az utazási számadás „Megjegyzés” rovatában fel kell tüntetni.

Saját szállítóeszköznek szolgálati utazáshoz saját elhatározásból való igénybevétele esetén a fent megállapított úti költségtérítésen, vagyis a legolcsóbb illetményszerű szállítóeszköz viteldíján felül semmiféle más költségtérítés, kárpótlás, koptatási díj stb. a kincstártól nem igényelhető. Az ilyen igénybevételből eredő baleset, sérülés, sebesülés stb. miatt a kincstárral szemben semmiféle kártérítésre, ingyenes gyógykezelésre, sebesülési pótdíjra stb. nem lehet igényt támasztani.

Ha azonban a csendőr saját szállítóeszközét a közbiztonsági szolgálattal kapcsolatos, halaszthatatlanul sürgős esetekben, vagy nyilvánvaló közveszély esetében akár saját elhatározásából, akár pedig parancs folytán vette igénybe, a saját szállítóeszköz igénybevételeből önhibáján kívül előállott balesetet, sérülést stb. úgy kell elbírálni, mintha a járómű a kincstár tulajdonát képezte volna. Ezeket az eseteket tiszt által kell kivizsgáltatni és a további intézkedéseket a kivizsgáló jelentés alapján kell megtenni.

Ettől eltérő igénybevétel esetén a kincstár semmiféle kártérítési kötelezettséget nem vállal.

Kerékpárfenntartási átalány.

Az örsökre (különítményekre) beosztott legénységi állományú egyének közül azok részére, akik a Cs—1. jelzésű Szolgálati Utasítás 270. pontjában felsorolt szolgálatok teljesítéséhez magánkerékpárjukat rendszeresen használják, kerékpárfenntartási átalány illetékes.

A kerékpárfenntartási átalány összege fejenként és havonta három (3) pengő. Az átalány havonként utólag és csak azokra a hónapokra fizethető ki, amely hónapban a kerékpárfenntartási átalányra

egyébként jogosult csendőr a közbiztonsági szolgálat ellátására *legalább 15 napon át* az őrsön volt.

Nem lehet az átalányt felszámítani azokra a hónapokra, amelyekben a csendőr kerékpáron egyáltalában nem teljesített szolgálatot.

A kerékpárfenntartási átalány ellenében kötelesek az érdekelt csendőrök magánkerékpárjukat minden további költségigény kizárásával az előírt szolgálatokhoz használni. A szolgálatok vezénylésénél a szolgálati-, terep- és időjárás nehézségek szemelött tartásával, a kerékpárok minél eredményesebb kihasználására kell törekedni.

Közlekedési eszközök viteldíjainak felszámítására az alábbiak mértékadók:

a) Vasút.

Szolgálatban utazó csendőregyének saját személyük, továbbá családi pótlékra igényjogosult családtagjaik és az illetményszerű szolgaszemélyzetük, valamint magánpoggyászuk, továbbítására rendszerint személy-, vegyes-, vagy motorvonatokat használhatnak.

Gyors- és tehervonatok csak sürgős szolgálati utazások alkalmával lehet igénybe venni. Ezek igénybevételének jogosultságát a szolgálati utazást elrendelő parancsnok (főnök) az utazási okmányon röviden feltünteti.

Express- és luxusvonatok használatából felmerülő költségtöbbletet csak a belügyminiszter külön engedélye alapján szabad a kincstár terhére felszámítani. Ezek igénybevételének elkerülhetetlenségét és jogosultságát a kiküldő parancsnok (főnök) az utazási okmányon igazolni tartozik és az elszámolás utólagos engedélyezését a belügyminisztertől ki-
eszközli.

Szolgálati utazásoknál vasúton

a III—V. rangosztályú havidíjasok az első (I.), a többi rangosztályba soroló havidíjasok a második (II.), egyéb csendőregyének pedig a harmadik (III.) kocsiosztályt vehetik igénybe.

A III—IV. rangosztályú havidíjasok

kiséretében személyi segédtszti minőségben, illetve ugyanabban az ügyben utazó VI—X. rangosztályba soroló havidíjasok, amennyiben az együttutazás a szolgálat érdekében feltétlenül szükséges, rangosztályukra tekintet nélkül az első (I.) kocsiosztály igénybevételére jogosultak.

Olyan vasúton, amelyiken csak I. és III. osztály van rendszeresítve, a II. osztály igénybevételére jogosult személyek az I. osztályon, amelyiken csak II. és III. osztály van rendszeresítve, az I. osztályra jogosultak a II. osztályon; amelyiken pedig csak egy osztály van rendszeresítve, az utazó csendőrszemélyek ezen az osztályon utaznak.

Nem átalányozott vasúton utazásnál mindig csak olyan kocsiosztály katonadíj szabás szerinti viteldíját lehet felszámítani, amilyen kocsiosztályt tényleg igénybe vettek. Nem számíthatják fel a vasúti viteldíjat azok, akik vasúton a kincstár által rendelkezésre bocsátott szabadjeggyel díjmentes utazásra jogosító igazolvánnyal, továbbá bármilyen térítés nélkül kiutalt közlekedési eszközzel (gépkocsi stb.) utaznak. Ezt a körülményt az utazási számadás „Megjegyzés” rovatában fel kell tüntetni. Hálókocsi esetleges igénybevételéből felmerült költségeket sem lehet a kincstár terhére felszámítani.

A Budapesti Helyiérdekű Vasutak (H. É. V.) vonalain tett szolgálati utazások alkalmával az illetékes kocsiosztály polgári viteldíjának csak 50%-át lehet elszámolni, feltéve, hogy az utazó csendőrszemélyt e vonalakra hivatalból szabadjeggyel el nem látták. Ezekben a vonalakon csendőrszemélyek a csendőrségi „Személyazonossági Igazolvány”-uk alapján bármikor — tehát szolgálaton kívül is — félárú jegy váltására jogosultak.

A csendőrszemélyek (tisztok és legénység) szolgálati utazásaiknál utazási okmányuknak (menetlevél, szolgálati lap, behívójegy) a vasúti jegypénztárnál történő felmutatása mellett az E—26. jelzetű „Katonadíj szabás személyek és áruk vas-

úti fuvarozására“ szerinti menetdíjak fizetése mellett utaznak azokon a vasutak vonalain, amelyek a csendőrségi személyek szolgálati utazásaira díjatalányozva nincsenek és akkor is, ha az elrendelt szolgálati utazás díjatalányozott vasúti vonalon, de idegen tárcák terhére történik.

A Katonadíjszabás határozványainak érvényessége valamennyi magyarországi állami, az államvasutak kezelésében levő helyiérdekű és a magánvasutak vonalaira kiterjed. Ezek a következők:

- I. Bodrogközi gazdasági vasút,
- II. Budapesti Helyiérdekű Vasút,
- III. Debrecen—nyirbátori helyiérdekű vasút,
- IV. A Győr—sopron—ebenfurti vasút és az általa kezelt fertővidéki helyiérdekű vasút,
- V. Magyar királyi államvasutak és a kezelése alatt levő:
 1. Duna—Száva—Adria Vasúttársaság (azelőtt Déli Vaspályatársaság),
 2. Bánréve—ózdai,
 3. Boldvavölgyi,
 4. Kecskemét—fülöpészállási,
 5. Nagykároly—mátészalka—csapi,
 6. Pápa—bánhidai,
 7. Pécs—bátaszéki,
 8. Szatmár—mátészalkai,
 9. Vác—Budapest—gödöllői,
- VI. Mohács—pécsi vasút,
- VII. Nyiregyháza-vidéki kisvasutak,
- VIII. Szeged—csanádi vasút,
- IX. Nagyvárad-i városi vasút,
- X. Gazdasági vasutak:
 1. Az Alföldi Első Gazdasági Vasúton,
 2. a Ceglédkörnyéki Gazdasági Vasúton,
 3. a Debrecen Városi Erdei Vasúton,
 4. a Hegyközi Vasúton,
 5. a Kecskeméti Gazdasági Vasúton és
 6. a Szegedi Gazdasági Vasúton.

XI. Erdei vasutak:

1. Mátravasút.
2. Lillafüred—Omasa—Garadnai vasút,
3. Taracvölgyi és Görgényszegi Erdei vasút.

Szabadságra utazó csendőrlegénység (alhadnagytól próbacsendőrig) szabályszerűen kiállított „Szabadságolási igazolvány“ alapján, az abban feltüntetett szabadsághelyekre és vissza a katonadíjszabás szerinti menetdíjakkal sajátjából fizetése mellett utazhat.

A félárú jegy váltására jogosító arcképes vasúti igazolvány kiváltása, érvényesítése úgy a tiszteteknek, mint az arra igényjogosult legénységnek magánügye.

A csendőrszemélyek vasúti utazásaira a felsorolt határozványokon kívül még a következők mértékadóak:

A szolgálatilag utazó csendőrszemélyek vasúti menetdíja az alább felsorolt vasutak vonalain történő utazások alkalmával átalányozás útján nyer elszámolást.

Az átalányozás kiterjed:

1. Tisztelnél:

- a) a m. kir. államvasutak és a kezelésében álló összes vasutak vonalaira,
- b) a Győr—Sopron—Ebenfurti vasút vonalaira,
- c) a Szeged—Csanádi vasút vonalaira.

2. Legénységnél:

- a) a m. kir. államvasutak és a kezelésében álló összes vasutak vonalaira;
- b) a Mohács—pécsi vasút Űszög—Villányi vonalára;
- c) a Békéscsaba—Békési,
- d) a Bánréve—Ózdi vonalra;
- e) a Győr—Sopron—Ebenfurti vasút,
- f) a Szeged—Csanádi vasút r. t.,
- g) a Nyiregyháza-vidéki kisvasutak és
- h) a Bodrogközi gazdasági vasút vonalaira.

A Győr—Sopron—Ebenfurti vasút r. t. által járatott gyorsmotorvonatokra (sínautókusztra) valamint a Mohács—Pécsi vasút fentebb meg nem jelölt vonalrészeire az átalányozás nem érvényes.

A vasúti költségek átalányozása a csendőrszemélyeknek egyenruhában teljesítendő összes szolgálati utazásaira érvényes, de csak személyük szállítására vonatkozik. Ide tartoznak a csendőrségnél előírt katonai sportkiképzés fejlesztését

szolgáló sportversenyekre kirendelt versenyzők vasúti utazásai is.

A kincstár terhére szállítható lovak, podgyász és átköltözködési ingóságok vasúti szállítási költségét a vasúti pénztáraknál a katonadíjszabás szerint készpénzben kell megfizetni.

Az átalányozás lényege, hogy az átalányozott vasutakon a szolgálatilag utazó csendőr-személyek menetjegy váltása nélkül utaznak.

A szolgálatilag kirendelt csendőröket az átalányozás keretében menetjegy nélkül való vasúti utazásra rendszerint a szabályszerűen kiállított, iktatószámmal és a kiállító parancsnokság szolgálati címnyomójával (körbélyegzőjével) is ellátott „Menetlevél” jogosítja.

A jegynélküli vasúti utazás jogosságának igazolására a menetlevél első oldalának bal felső szélére a következő záradékot kell rávezetni: „Érvényes szolgálati utazásra vasúti menetjegy nélkül.”

Szállítmánynál a menetlevelet a szállítmány vezetőjének nevére kell kiállítani, a vele utazó csendőrszemélyeket csak szám szerint kell feltüntetni.

Járórszolgálat közben váratlanul szükségessé váló utazásnál a járőr tagjai menetlevél helyett a „Szolgálati lap”-pal is átalányozottan, azaz vasúti menetjegy váltása nélkül utazhatnak.

A menetlevél (szolgálati lap) a benne megnevezett egyenruhás csendőrt (csendőröket) az előírt útvonalon és időben a személy-, posta-, vegyes- vagy motorvonat illetményszerű kocsiosztályának igénybevételére, tehervonaton pedig a kalauzkocsiban való utazásra jogosítja.

Gyorsvontot a csendőrlegénység csak sürgős és indokolt esetekben vehet igénybe. Tisztek átalányozottan tett vasúti utazásaiknál azonban gyorsvontot korlátozás nélkül igénybevehetnek. Az igénybevétel, előrelátható szükségességéhez képest úgy a tisztek, mint a legénység menetlevelét a kiállító parancsnokság külön „Gyorsvont használatára is érvényes!” záradékkal köteles ellátni

és a záradékot a parancsnokság hivatalos címnyomójának (körbélyegzőjének) lenyomatával és a parancsnok külön aláírásával is meg kell erősíteni.

Gyorsvont használatát a legénység részére csak abban az esetben szabad engedélyezni, ha a szolgálati feladatnak idejében való teljesítése másként nem biztosítható.

„Szolgálati lap”-pal való utazás mellett — de csak indokolt esetben — a gyorsvont külön érvényesítés nélkül is igénybe vehető. A gyorsvont használatának szükségességét azonban a járőr — bevonulása után — a szolgálati lapon, vagy — ha az indok bizalmas természetű — egy melléje csatolt rövid jelentésben utólag indokolni köteles.

A menetlevelet (szolgálati lapot) a vasúti utazás megkezdése előtt a vasúti jegypénztárnál le kell bélyegeztetni. A vasúti jegyvizsgáló és ellenőrző közegek utasítva vannak, hogy utazási igazolványként csak hiánytalanul kiállított és olyan menetlevelet (szolgálati lapot) fogadjanak el, amelyeket a vasúti jegypénztár felülbélyegzett.

Ha az utazás megkezdése jegykiadásra be nem rendezett megállóhelyen történik, a menetlevelet (szolgálati lapot) a jegyvizsgáló közegnek kell átadni, hogy arra a felszállóhely nevét, az utazás hónapját, napját és óráját feljegyezze.

Ha az utazás megszakításokkal történik, a menetlevél (szolgálati lap) vasúti lebélyegeztetését a megszakított utazás minden folytatása alkalmával meg kell ismételni.

Nem terjed ki a vasúti költségek átalányozása:

a) Tiszti és legénységi családtagoknak a kincstár terhére teljesíthető vasúti utazásaira;

b) az idegen hatóságok felhívására, ezek érdekében teljesített utazásokra, mert ezek költségeit a felhívást kibocsátó hatóságok (bírószágok, ügyészségek, honvéd hatóságok, parancsnokságok stb.) utólag megtérítik.

Idegen hatóságok érdekében, azok felhívására végzendő szolgálati utazásoknál, a felszólított szolgálat fogantatására kirendelt legénységi egyének a katonadijszabás szerinti vasúti menetjegy árát saját személyükre is készpénzben fizetik meg.

c) A csendőrség által kísért elővezetett, elfogott egyénekre, fegyencekre stb.

A csendőrség által elővezetett, elfogott egyének, továbbá a kísért foglyok, rabok és fegyencek után a vasúti költséget rendes polgári áru vasúti menetjegy váltása mellett készpénzben kell megfizetni.

Saját kezdeményezésből teljesített, továbbá leventéknek — bár felhívásra történt — elővezetése esetén azonban a csendőrök saját személyükre nézve átalányozottan, tehát jegy váltása nélkül utazhatnak.

Nem átalányozott vasutakon vasúti menetjegyet minden szolgálati utazásnál váltani kell és a katonadijszabás szerinti menetdíjat készpénzben meg kell fizetni.

Átalányozottan tett utazás után az utazási számadásban vasúti menetdíjat nem lehet elszámolni. Vasúti menetjegy költségét az utazási számadásban csak akkor szabad elszámolni, ha az utazó legénységi egyén jegy váltására volt kötelezve.

A vasutakon átalányozottan tett szolgálati utazások ellenőrzése és statisztikai adatgyűjtés végett az átalányozott vasúti utazásokhoz felhasznált menetlevelet (szolgálati lapot) az előírt időben az illetékes gazdasági hivatalhoz akkor is továbbítani kell, ha a csendőrszemély költségtérítésre (napidíjra stb.) nem szerzett igényt. A gazdasági hivatalok a beérkezett utazási okmányokat az átalányozottan tett utazás szempontjából felülvizsgálják és az utazási számadás szerkesztése nélkül felterjesztett menetleveleket (szolgálati lapokat) irattároz-
zák.

Magántermészetű utazásra átalányozott menetlevelet vagy bármiféle más igazolványt kiállítani nem szabad.

Családtagok átköltözködéseknel, vagy a kincstárt terhelő egyéb utazásoknál a családfővel egyenlő kocsiosztály igénybevételére jogosultak. Az igényjogosult családtagok után a katonadijszabás szerinti vasúti viteldíjat lehet felszámítani.

Szolgák (háztartási alkalmazottak) rendszerint a III. kocsiosztályon utaznak és utánuk e kocsiosztály után a katonadijszabás szerinti viteldíjat lehet felszámítani. Gyorsvonatok használatánál, ha III. kocsiosztály nincs, a gyorsvonatot jogosan használó egyénekhez tartozó azok a személyek, akik egyébként a III. kocsiosztály használatára lennének jogosultak, az ilyen vonaton levő legalacsonyabb kocsiosztályt vehetik igénybe.

Nyugállományú, vagy várakozási illetményekkel szabadságolt csendőrszemélyeknek szolgálati jellegű berendelésük alkalmával az őket megillető kocsiosztály után illetékes katonadijszabás szerinti viteldíj felszámítására van igényük.

Kincstári háttaslovakat (pótlókat) és a havidíjasok illetményeszerű tulajdonlovaikat 100 kilométerig gyalogmenetben, az előljáró parancsnokság által meghatározott útvonalon kell vezetni, 100 kilométeren felül tehervonattal kell a katonadijszabás mellett szállítani.

Sürgős karhatalmi szolgálat esetén háttaslovak 60 kilométeren felüli távolságra gyorsárúként (személy- vagy gyorsított tehervonattal is) szállíthatók a katonadijszabás szerint, de gyorsvonat, valamint kipárnázott falú istállókocsi használatából felmerülő költségtöbbletet nem lehet elszámolni.

Málhát (átköltözködési ingóságokat) a kincstár terhére rendszerint csak tehervonattal szabad a katonadijszabás szerint szállítani, illetve, ha más vonatnimmel szállítják is, csak a tehervonatnak megfelelő katonadijszabásszerű viteldíjak számíthatók fel.

Rangosztályba soroló havidíjasok a málhájukat (átköltözködési ingóságukat) vasúti teherkocsi helyett bútorszállító kocsiiban is szállíthatják; az üres bútorszáll-

lító kocsinak a szállítóhoz — de legfeljebb a régi állomáshelyre — vasúton teherárúként való visszaszállításából felmerülő vasúti katonadíjszabásszerű szállítási költség a kincstár terhére elszámolható.

Átköltözködések alkalmával az egytömegben (vagónrakományban, bútorkocsiban) feladott ingóságokat a fuvarlevélen „használt átköltözködési ingóságok” szavakkal kell megjelölni, de az így feladott ingóságokat a fuvarlevél hátlapján részletesen is fel kell sorolni.

b) Gőzhajó.

Gőzhajókon mindazoknak, akiknek vasúton utazásuk alkalmával első vagy második kocsiosztály illetékes, az első (I.), a többieknek a második (II.), — ha pedig ilyen a hajón nincs — a harmadik (III.) (fedélzeti) helynek megfelelő viteldíj illetékes.

Olyan hajókon utazásnál, amelyiken csak I. és III. osztály van, a II. osztályú hajómenetdíj felszámítására jogosult csendőregyének a III. osztályon; amelyiken csak II. és III. osztály van, az I. osztályra jogosultak a II. osztályon; amelyiken pedig csak egy osztály van, az utazó csendőrszemélyek ezen az osztályon utaznak.

Egyebekben a vasutakra vonatkozó határozványokat a gőzhajókon való utazásoknál is értelemszerűen alkalmazni kell.

Átalányozottan — jegyváltás nélkül — hajón nem lehet utazni, a viteldíjat tehát mindig meg kell fizetni.

c) Postajárat (autobusz).

Postajárat (autobusz) igénybevételénél minden csendőrszemélynek egy hely után illetékes viteldíjtérítés.

Illetményszerűen szállítható poggyász után a tényleg fizetett poggyászviteldíj felszámítható.

Postaautobusz igénybevételénél ezen pont e) alpontjában foglaltakat értelemszerűen kell alkalmazni.

d) Kocsi (előfogat, bérfuvar).

Előfogatok igénybevételét és díjazását rendelet szabályozza.*

Előfogatot csak személyszállításra lehet igénybevenni. Előfogatot a községi előjáróságnál, városokban a polgármesternél kell igényelni. Budapest székesfőváros előfogat kiutalására nem kötelezett.

Budapest székesfőváros területén mindazokban az esetekben, amikor az utazó csendőrnek előfogatra volna igénye, előfogat helyett más rendelkezésre álló legolcsóbb közlekedési eszközt kell igénybevenni és csak az általánosan megállapított (villamosvasút, társaskocsi, stb.) költséget szabad a javadalmazás terhére elszámolni.

Fogatolt járóműveknek szállítási eszközként való igénybevételénél egy előfogat 2 rangosztályba soroló havidíjas vagy ezek két családtagja, illetve 4 legénységi személy, vagy ezek négy családtagja részére illetékes. A magán- és szolgálati poggyászt is ugyanezen a járóművön kell szállítani.

Ha egy örs megerősítése vagy összpontosítás céljából egy községből ugyanazon időben több csendőrnek kell elindulnia és a sürgősség miatt — pl. vasút- vagy gőzhajóközlekedés hiányában — előfogatot kell igénybevenni, minden 5 legénységi egyén után jár egy kétlovas előfogat.

Az előfogatot vagy meghatározott útvonalnak kilométertávolsága után, vagy pedig idő szerint, azaz fél- vagy egésznapra lehet igényelni.

a) A kilométer szerint igénybevett előfogatokért járó térítés hámos- vagy hátsaslóért, avagy málhás állatért különbség nélkül lovonként és kilométerenként 8 fillér. Ökörfogatú előfogatok lófogatúakkal egyenlőknek tekintendők. E térítési díjban a jármű használati díja és a kocsis díjazása is benne van.

b) Az időszerint igényelt előfogatnak

* A m. kir. honvédelmi miniszter úrnak 1927. évi július hó 14-én kelt 20.087/eln. 20—1927. számú körrendelete (megjelent a 18/1927. Cs. K.-ben közzétett 87.134/VI. b.—1927. B. M. számú körrendelettel.)

6 órán át használatát félnapi, azontúli használatát egésznap előfogatozásnak tekintjük. Az időszerint igénybevett előfogatok térítése fejében, a megrendelés alkalmával az igénybevétel kezdeteként megjelölt időpont és az elbocsátás időpontja közt eltelt idő után, óránként 5 kilométernyi távolságnak megfelelő díjtételt számítunk. Minden megkezdett óra teljes órának számít.

A térítés csak a tényleges használatért jár. Ha tehát az előfogatot nem az igénybevétel helyén bocsátják el, a visszafelé üresen megtett útért térítés nem jár.

Félnapnál, azaz 6 óránál tovább tartó, vagy 15 kilométernél nagyobb távolságra történő igénybevétel esetén a lovak élelmezéséről is az igénybevevő gondoskodik. Élelmezés gyanánt napi 4200 gramm zab és 4500 gramm szénaadag vagy annak megfelelő hányada után esedékes pénzváltást kell fizetni. Az előfogatóért járó térítést az előfogatot kiállító községi előjáróságnak kell készpénzben kifizetni.

Teherszállításra a helyben szokásos bérek mellett fuvart (bérfuvart) kell felfogadni. Az igénybevett fuvar után a helyhatóságilag igazolt költséget lehet elszámolni.

Költözködési utazásoknál a málha (átköltözködési ingóságok) szállítására bérfuvar illetékes:

1. ha a költözködési utazás kiinduló- és végpontja között vagy az útvonal egy részén vasúti- vagy hajóösszeköttetés nincs és azért a málhát akár a kiinduló ponttól a legközelebbi, de 5 kilométernél távolabb eső teheráru forgalomra berendezett vasútállomásig, akár a vasúti vagy hajóösszeköttetéssel nem rendelkező útvonal egy szakaszán, avagy pedig az utolsó vasútállomástól a költözködési utazás végpontjáig 5 kilométert meghaladó távolságra fuvarral kell szállítani;

2. ha a költözködési utazás kiinduló-, illetve végpontjának tekintendő vasútállomás nincs teheráruforgalomra berendezve és ezért a málhát a legközelebbi — de 5 kilométernél távolabb fekvő teherforga-

lomra berendezett vasútállomásig vagy az ilyen vasútállomástól a költözködési utazás végpontjáig tengelyen kell átszállítani.

Kétlovas fuvar (szekér) szabványos raksúlya 560 kg. A négylovas fuvarra általában 1120 kg-ot, az egylovas fuvarra pedig 280 kg-ot lehet málházni. Málhás ló, öszvér raksúlya 100 kg, számáré 70 kg.

Legénységi egyéneknek ott, ahol sem vasúti, sem pedig gőzhajóösszeköttetés nincsen, előfogatra — az átköltözködési utazásokon kívül — még a következő esetekben van — a távolságra tekintet nélkül — igényük:

1. Sürgős szolgálati utazásoknál és nyomozásoknál.

2. Ha a csendőrnek távolabb szolgálati fellépése vagy ha egy őrsnek gyors megerősítése haladéktalanul szükséges, vagy ha a körülmények törvénysértő gyors üldözését teszik szükségessé; ilyen esetekben akkor is szabad előfogatot igénybevenni, ha vasúti vagy gőzhajóközlekedés van ugyan, de előfogattal a cél gyorsabban elérhető.

3. Bírósnak, hatóságnak vagy más őrsnek átadandó elfogott vagy elővezetendő egyén igazolt menetképtelensége esetén.

4. Beteg csendőrnek és családi pótlék élvezetében álló családtagjainak gyógyintézetbe szállítása alkalmával.

5. Ha a csendőr leszerelés végett az osztályparancsnokság székhelyére utazik.

Az alább meghatározott távolságot meghaladó útra — ha sem vasúti, sem hajóösszeköttetés nincs — előfogatot igénybe lehet venni.

6. Összpontosítás, csendőr vagy honvéd ügyészséghez, bírósághoz, előljáró parancsnoksághoz bármilyen szolgálati ügyben való berendelés, elméleti kiképzés céljából történő utazás, a szabályokban előírt csendőrségi vizsgák letételéhez való utazás céljára (beleértve a szakasparancsnoki vizsgára berendelt utazását is), továbbá felülvizsgálat, orvosi vizsgálat vagy kezelés céljából való utazás, vá-

rakozási illetménnyel szabadságoltaknak az újabbi felülvizsgálathoz és vissza való utazás esetén és végül ideiglenes vezénylés alkalmával, ha sürgősség esete nem forog fenn, de a kiindulási ponttól a megjelenés helyéig — illetőleg vissza — az előfogaton egyfolytában megteendő út távolsága 7.5 kilométernél nagyobb.

7. Szakaszparancsnokoknak őrsellenőrzésre való utazása alkalmával vagy ha kivizsgálás céljából állomáshelyükről vagy őrsmeglelés alkalmával valamely őrsről rendelik ki, továbbá ha a kivizsgálást olyan helyeken kell eszközölni, amely a meglependő őrs körletében fekszik és a visszautazás erre az őrsre történik. Ezekben az esetekben is csak akkor, ha a távolság az egyik őrstől a másikig vagy a kiküldetés helyéig külön-külön 7.5 kilométert meghalad.

A lovas szakaszparancsnok, akinek gyalog őrsei is vannak, gyalog őrsei megleléseit, — ha lovát a gyalogőrsön elhelyezni nem lehet —, az előírt utazási eszközök felhasználásával teljesítheti.

A lovas szakaszparancsnok lovas őrsei ellenőrzését, avagy egyes lovasőrei székhelyén foganatosítandó kivizsgálásokat abban az esetben, ha vasúti vagy hajóösszeköttetés van, a szállítóeszközökön, különben 30 kilométeren belül lovon, azon túl, vagy ha ló nem áll rendelkezésre 7.5 kilométer távolságon túl előfogaton teljesíti.

Lóháton teljesített szolgálati utazások után a szakaszparancsnok utiköltséget nem számíthat fel.

8. Polgári bírósághoz tanuképen történt megidéztetés esetén, ha a bíróság székhelye a megidézett csendőr állomáshelyétől 7.5 kilométernél távolabb fekszik és a két helység között vasúti (gőzhajó) közlekedés nincsen vagy ha a megidézett állomáshelyéhez legközelebb fekvő vasút (hajó) állomás 7.5 kilométernél távolabb van.

9. Céllövészethez utazásnál, ha a céllovészet vagy összpontosítás helyére gya-

log 15 kilométernél nagyobb utat kell megtenni.

10. Bíróságnak, hatóságnak vagy másik őrsnek átadandó elfogott vagy elővezetendő menetképes egyén kísérésénél a kincstár terhére csak akkor szabad előfogatot igénybevenni, ha az előfogaton megteendő út 10 kilométernél nagyobb.

Az 1., 2., 6. és 8. alatti esetekben a keleti, illetőleg az osztályparancsnokságtól nyert elrendelő vagy engedélyező parancsokat, a 3. és 4. alatti esetekben az orvosi bizonyítványokat, az 5. és 9. alatti esetekben pedig a szárny- illetve az osztályparancsnokság parancsát eredetben vagy hitelesített másolatban a 7. alatti esetekben az illető parancsnok parancsát kell az utazási számadáshoz csatolni.

e) Gépkocsi (autó), géperejű társaskocsi (autobusz).

Gépkocsi igénybevételéhez elvileg a belügyminiszter előzetes engedélye szükséges.

Ha nyilvánvaló közveszély vagy más rendkívüli esemény miatt feltétlenül gépkocsit kell igénybevenni, előzetes engedély kikérésére pedig nincs idő, a felmerülő gépkocsi viteldíjának elszámolásához a belügyminiszter utólagos engedélyét kell kikérni.

Személyszállításra gépkocsit, géperejű társaskocsit külön engedély nélkül lehet igénybevenni, ha annak használata nem drágább, mint az illetményszerű vasút, gőzhajó, előfogat vagy bérfuvar, valamint akkor is, amikor gépkocsi (géperejű társaskocsi) igénybevétele révén a napidíjknál a kincstár javára számszerű megtakarítás érhető el, tehát a szolgálati utazás végeredményben kevesebb költségbe kerül.

Átalányozott vasút helyett géperejű társaskocsit kivételesen csak akkor lehet igénybevenni, ha ezáltal a szolgálatra előny származik és az előnyt a közvetlen előljáró tiszti parancsnok igazolja.

Olyan útvonalakon, ahol vasúti vagy hajóösszeköttetés nincs, menetrendszerű vagy helyi járatú társaskocsit (autobuszt)

minden további engedély nélkül igénybe lehet venni.

Géperejű társaskocsi igénybevételét az utazási számadás „Megjegyzés“ rovatában fel kell tüntetni.

Átköltözködések alkalmával a málhának (átköltözködési ingóság) géperejű járművön szállítása csak akkor van megengedve, ha az átköltözködés kiinduló és végpontja között vasúti vagy hajóközlekedés teljes hiánya miatt a málhát csak tengelyen lehet átszállítani.

277. Személyeknek és magánpoggyásznak, valamint költözködési utazásoknál a nagymálhának (átköltözködési ingóság) a közlekedési vállalatokhoz (forgalmi eszközökhöz) azoktól és azok között szállításából szükségszerűleg felmerülő kiadásokat, valamint az ezzel járó mellékköltségeket (pl. vidéki különdíj, be-, át- és kirakás költségei, készpénz-előleg a vasúti fuvarlevélen, fekbér, mérlegelési díj, kincstári bélyegilleték stb.) egy és ugyanazon község területén belül az utazási költségtérítésből kell fedezni. Minden más esetben a közlekedési vállalathoz (forgalmi eszközhöz), az azoktól vagy azok között megtett távolságot az utazás egy részének kell tekinteni, ehhez a szállítóeszközök a 276. pont határozványai szerint illetékesek.

278. Költözködési utazásoknál a rangosztályba soroló havidíjasok a kincstár költségén való szállítás mellett szolgát is vihetnek magukkal, akiknek vasúton a tényleg felmerült katonadíjszabásszerű, hajón a rendes viteldíját — minden külön

használatára szolgáló tárgyakkól áll. Súly, melynek vasúton katonadíjszabásszerű, hajón a rendes viteldíja, mint kézipoggyász-viteldíj a kincstár terhére felszámítható:

a IV. rangosztálytól felfelé 100 kg
az V—XI. rangosztályig 50 kg

A magánpoggyász viteldíja a rangosztályba soroló havidíjas által csak az egyszerű szolgálati és ügyködési utazásuk alkalmával számolható el, költözködési utazás alkalmával nem.

Legénységi személyek közül a nőtlenek és azokkal egyenlőknek tekintendők át-helyezésük és tartós vezénylésük alkalmával, továbbá mind a nős, mind a nőtlen legénység fel-, le- vagy átszerelésük alkalmával, ha vasúton utaznak, a tényleg elvitt, de legfeljebb 50 kg súlyú poggyásznak katonadíjszabásszerű kézipoggyász viteldíját és az esetleges pótilletékeket (vevény és mérlegelési díj) elszámolhatják. Gőzhajón a rendes polgári poggyász-viteldíjat számolhatják el.

Három hónapnál hosszabb ideig tartó tanfolyamba vezényelt nős és nőtlen legénység, ha a vezénylés ideje alatt sem vezénylési pótdíjban, sem pedig átköltözködési illetményekben nem részesül, a vasúton a katonadíjszabásszerű, hajón a polgári poggyász viteldíjat az előző bekezdésben foglaltak szerint szintén elszámolhatja. Más esetekben magánpoggyász viteldíjat elszámolni nem lehet.

280. Szolgálati poggyász alatt a szolgálati használatra szükséges tárgyakat (műszereket, eszközöket, idomszereket,

E s p e d i g			Szolgák száma
nőtlen	rangosztályba soroló	a XI—V. rangosztályig	1
		a IV. rangosztálytól felfelé	2
nős	havidíjasok	a XI—VIII. rangosztályig	1
		a VII. rangosztálytól felfelé	2

igazolás nélkül — a következők szerint számolhatják fel:

A felszámításra az utazó adatai szolgálnak alapul.

279. Magánpoggyász az utazó személyes

mintákat, terveket, szolgálati könyveket, irományokat, szerszámokat, takarókat, anyagokat, stb.) kell érteni. A szolgálati ténykedéshez szükséges 10 kilogrammnál nem súlyosabb ilyen tárgyakat, úgyszin-

tén a csendőr teljes felszerelését is, a kincstár megterhelése nélkül kell elvinni.

Egyéb, a szolgálat érdekében szükséges, 10 kilogrammnál nagyobb súlyú szolgálati tárgyak a kincstár költségén vasúton a katonadíjszabás igénybevétele, hajón polgári díjszabás mellett szállíthatók.

Ezek súlyát az utazási számadásban fel kell tüntetni.

A csendőr előírás szerű teljes személyes felszerelése a 10 kilogramm súlyba nem számít be.

A szolgálati poggyász mennyiségét a kiküldő parancsnok (főnök) határozza meg.

281. Költözködési utazásoknál a málha (átköltözködési ingóság) a kincstár költségén vasúton a katonadíjszabás határozványai szerint, gőzhajón rendes polgári díjszabás mellett szállítható.

Málha (átköltözködési ingóság) fogalma alatt általánosságban csakis az egyes rendfokozatokra megállapított illetmény szerű lakás bebutorozására szolgáló butorzatot és a hozzátartozó egyéb háztartási felszerelési, továbbá a ruházati tárgyakat és cikkeket kell érteni.

Átköltözködési ingóság címén a kincstár terhére a lakáshoz nem tartozó tárgyak, mint például mezőgazdasági gépek, felszerelések, ló- vagy géperezű járművek, állatok, nagyobb mennyiségű tüzelőanyag stb. nem szállíthatók.

282. Lovak szállítására a jelen § 276. pont a) alpontjában foglaltak mérvadóak.

Költözködési utazások alkalmával tulajdonlovak szállítására a belügyminiszter előzetes engedélye szükséges.

283. Szolgálati utazás alkalmával az utazás megtörténtét, az eltöltött napok szükségességét, az elindulási és bevonulási adatok helyességét igazoltatni kell. Huszonnégy órán belül befejezhető szolgálati utazás tartamát a kirendelő parancsnoknak (főnöknek) a kirendelése alkalmával előre meg kell állapítania.

Az utazási okmányon (menetlevél, nyílt rendelet stb.) az elindulás, a megérkezés, továbbutazás, visszautazás, bevonulás stb.

napját és óráját az erre hivatott parancsnoknak záradékban igazolnia kell.

Pld.:

Elindult: ról év
. hó nap óra
perckor.

C. H.

Aláírás
(név és rendfokozat)

Megérkezett: ba év
. hó nap.

Elutazott: ból év
. hó nap.

C. H.

Aláírás
(név és rendfokozat)

Bevonult: ba év
. hó nap óra perckor.

C. H.

Aláírás
(név és rendfokozat)

Vasúton és hajón utazás alkalmával az utazási okmányokat elindulásakor és visszautazásakor az állomás bélyegzőjével is el kell látni.

Ha a felszállás jegykiadásra be nem rendezett megállóhelyen történik, általánosított utazásnál az utazási okmányt a jegyvizsgáló vasúti közegnek (kalauznak) kell átadni, a felszállás helyének és idejének az utazási okmányon való feljegyzése végett. Átalányozás alá nem eső vasúton utazásakor ilyen esetben a katonadíjszabás szerű menetjegyet a kalauznál kell megváltani és az említett adatokat az utazási okmányon a vasúti közeggel igazoltatni.

Tehervonaton utazásnál a jegyvizsgáló tennivalóit a vonat vezetője végzi el.

Ha az utazás nem vasúton vagy hajón történik, az utazási számadásban fel kell tüntetni kilométerekben a megtett út hosszát és meg kell nevezni az utazás közben érintett néhány nagyobb közbeeső helységet is.

Rangosztályba soroló havidíjasok utazási számadását az osztály-, illetve a kerületi parancsnok (a központi vezetésnél és a központi szerveknél a csendőrség fel-

ügyelője, az osztályvezető, a parancsnok, elnök) magának az utazásnak, azonban pedig a kimutatott idő szükségességének szempontjából felülbírálni, a megjelölt ügykódések teljesítését megállapítani és ennek eredményét az utazási számadáson kifejezésre juttatni köteles.

Pl.: „Az utazás és a kimutatott idő szükségességét igazolom.”

Vagy:

„Az ügyködéshez véleményem szerint csak napra lett volna szükség.”

Kelt

C. H.

Aláírás

(név és rendfokozat)

Utazási illetményeket csak a parancsnok (felügyelő, osztályvezető stb.) által szükségesnek elismert számú napok után szabad folyósítani. Az osztály- és a kerületi parancsnokok, valamint a központi vezetés szervei és központi szervek vezetőinek utazási számadásainál ezen igazolási záradék elmarad.

284. A rendes és rendkívüli szemléket a Szemleutasítás értelmében az illetékes parancsnokság által kiadott parancs és a jóváhagyott utazási tervek alapján kell megtartani. Az ilyen parancsokat és az utazási terveket vagy eredetben, vagy pedig hitelesített másolatban az utazási számadáshoz kell csatolni.

285. Véletlen vagy akaratlan és az utazás célján kívül álló szolgálati akadályoztatást, mely alatt az utazó nem végzett vagy nem végezhetett szolgálati ténykedést, az utazási számadásban külön indokolni kell.

Akaratlan akadályoztatásnak csak olyan utazásmegszakítás számít, amelyet az utazó személyétől független okok, elemi események idéztek elő (pl. árvíz, hófúvás, köd, a forgalom fennakadása vagy szünetelése stb.).

286. Abból a szempontból, hogy a szolgálati utazás vagy a hivatalos ténykedés vasárnapokon és szünnapokon is teljesíthető-e vagy sem, csak a szolgálat érdeke

mértékadó. Ha a szolgálat megengedi, a szolgálati utazásokat úgy kell elrendelni, hogy ilyen napok az utazás tartamába ne essenek. Már megkezdett utazás megszakítását sem vasárnap, sem pedig ünnepnap (szünnap) nem indokolja.

Ha nem lehet elkerülni, hogy az ügyködés tartamába vasárnap vagy munkaszünetnek nyilvánított ünnepnap is essék és a kiküldött ezen a napon szolgálati ténykedést nem folytat, e napra nem számíthat fel napidíjat, ha általánosított utazásra jogosító okmánnyal állomáshelyére visszatérhet és a kiküldetés helyére visszautazhat vagy a katonadíjszabás igénybevétele mellett a visszatérítés és visszautazás kevesebbe kerül, mint amennyit a napidíj kitenne. Utóbbi esetben csak a katonadíjszabás szerinti utazási költségeket lehet felszámítani.

Ezek a megszorítások nem vonatkoznak a szemleutazásokra. Szemleutazás alkalmával a napidíjnak a szemlementes napok után való felszámítására a Szemleutasításban foglaltak irányadók azzal a megszorítással, hogy ha a szemlélő a szemleállomásról állomáshelyére általánosított utazásra jogosító okmány alapján vagy akár a katonadíjszabás igénybevétele mellett tényleg visszautazik és az oda-visszautazás költségei kevesebbet tesznek ki, mint a napidíj, csak az útiköltséget szabad felszámítani.

Ha a szemlélő szemlementes napokon a szemleállomásról nem közvetlenül a következő szemleállomásra, hanem — magánügyben — állomáshelyén kívül fekvő helyre utazik, akkor a szemlementes napra napidíjat nem számíthat fel, legfeljebb az előző szemleállomásáról a következő szemleállomásig illetményeszerű útiköltségtérítést, ha egyébként nem általánosított vasúton kellett volna utaznia.

287. Ha a szolgálati utazás után illetékes összeget előre meg lehet állapítani, az utazási költségtérítést — de csak az utazás kezdete előtt legfeljebb három nappal — előlegként ki lehet fizetni.

Ha a költségtérítés összegét nem lehet előre megállapítani, az utazónak az utazás

megkezdése előtt legfeljebb három nappal, megfelelő, de a valószínűleg felmerülő költségtérítést meg nem haladó összegű előleget lehet adni.

Ha az elrendelt utazás bármilyen oknál fogva elmarad, az előleget egyösszegben haladéktalanul vissza kell téríteni.

Az utazó köteles az utazás befejezése után utazási számadást szerkeszteni és azt úgy továbbítani, hogy a legénységi állományú egyéneké legkésőbb az utazás befejezése utáni 8-ik, a rangosztályba soroló havidíjasoké pedig az utazás befejezése utáni 14-ik napon — az esetleges pénzmaradvánnyal együtt — az elszámolásra hivatott gazdasági hivatalhoz beérkezzék.

Ha az utazási számadás az utazás befejezte utáni 8., illetve 14-ik napon az elszámolásra hivatott gazdasági hivatalhoz nem érkezik be, azontúl csak a belügyminiszter engedélyével lehet elszámolni.

288. A szolgálati poggyász, a málya (átköltözködési ingóság), továbbá a lovak szállításából felmerült kiadások kifizetését a forgalmi vállalatok részéről történt nyugtázással, vasúti (hajó) szállításoknál eredeti fuvarlevéllel, szállítási lajstrommal stb. kell igazolni.

A bérfuvar és a géperejű bérkocsi viteldíját a vállalkozó által kiállított és az árjutányosság tekintetében helyhatóságilag záradékolt nyugtával, géperejű társaskocsi viteldíját pedig a menetjeggyel kell igazolni.

Az előfogat díjának átvételét — legénységénél — az előfogatot kiállító hatóság igazolja a csendőr utazási okmányán.

Laktanyaszerű elhelyezésben lévő nőtlen, gyermektelen, özvegy és elvált, úgyszintén ezekkel egyenlő tekintet alá eső legénységi egyének által áthelyezés (tartós vezénylés), továbbá az összes legénységi egyének által fel-, le- vagy átszerelés alkalmával vasúton (gőzhajón) szállított poggyász viteldíjának kifizetését a forgalmi vállalat részéről történt nyugtázással szintén igazolni kell.

Vasúton, hajón való utazások alkalmá-

val sem a csendőrszemélyek, sem az igényjogosult családtagok és a szolgaszemélyzet személyviteldíját, sem pedig a rangosztályba soroló havidíjasok magánpoggyász viteldíját nem kell igazolni, hanem ezeket a személy- és magánpoggyász viteldíjakat az utazás idején érvényben lévő vasúti katonadíjszabás vagy hajózási díjszabás tételei alapján okmányolás nélkül kell elszámolni.

289. Nem a csendőrségi javadalmazást terhelő utazásoknál az utazási költségek megtérítését az érdekelt gazdasági hivataloknak a karhatalmi szolgáltatást igénybevevő hatóságoktól kell igényelniük.

76. §. Költségtérítéssel járó utazások.

290. Egyszerű szolgálati utazások a következők:

a) A szolgálatteljesítés közben, a szolgálat sajátlagos volta folytán önhibájukon kívül vagy az előírt sportolás közben önhibájukon kívül súlyos testi sérülést, valamint sebesülést szenvedett és ingyenes kórházi ápolásra igénnyel bíró csendőrszemélyek (tiszték és legénység) utazása a sérülés (sebesülés) helyéről a legközelebbi egészségügyi intézetig, ha ez a tartózkodási hely változtatásával kapcsolatos.*

Az előző bekezdésben említett okoktól és körülményektől eltérő módon megsérült vagy megsebesült csendőrszemélynek az egészségügyi intézetbe tett utazása nem egyszerű szolgálati utazás.

b) Az a) alatt említettek utazása egyik egészségügyi intézetből másikba történt átutalás esetében, ha ez a tartózkodási hely változtatását magával vonja.

c) Az a) alatt megjelölt személyek utazása egészségügyi intézetből magánápolásba (hozzátartozókhoz, gyógyhelyre

* A csendőrt költségtérítéssel járó utazás szempontjából akkor kell szolgálatban állónak tekinteni, amikor lakásáról (átvonulási szállásáról) az alkalmazási helyére indul és onnan szolgálatának befejezése után lakására (átvonulási szállására) visszatér, mindig a legrövidebb járható utat számítva; továbbá, ha bárhonnán szolgálatba kirendelik, az elindulástól a bevonulásig számított idő alatt.

stb.) vagy ha az egészségügyi intézet javaslatára egészségügyi szabadságot nyertek és szabadságra utaznak, ha ezzel tartózkodási helyük is változik.

Ilyen esetben az utazó rendszerint csak egy ízben számíthat fel utazási költséget és pedig az egészségügyi intézetből a magánápolás (szabadság, gyógyhely stb.) első helyéig tett közvetlen utazás után.

A magánápolás helyéről az esetleges további gyógyhelyekre és vissza tett utazások költségeit különösen megindokolt kérelem alapján, ha az utazás szükségessége orvosi bizonyítvánnyal kétségekívül indokolva van, csak a belügyminiszter engedélye alapján lehet elszámolni.

d) Az *a)* alatt említett személyeknek utazása az egészségügyi intézetből (gyógyhelyről) vagy a magánápolásból, esetleg az egészségügyi szabadságuk helyéről felgyógyulásuk után állomáshelyükre bevonulásuk alkalmával.

Az a körülmény tehát, hogy valaki szolgálatteljesítés közben, a szolgálat sajátlagos volta folytán, önhibáján kívül, avagy pedig önhibája következtében (pl. szállítóeszköztől leugrás stb.) sérült vagy sebesült meg, az utazási költségtérítést befolyásolja. Csendőrszemélyeknek ezért a szolgálatteljesítés közben, a szolgálat sajátlagossága folytán, illetőleg az előírt sportolás közben önhibájukon kívül előállott sérülését, sebesülését a tiszti parancsnokság (hivatal), melynél a csendőr sérülést vagy sebesülést szenvedett, vizsgáltassa ki és a kivizsgáló jelentés hiteles másolatát a sérült vagy sebesült csendőr illetményeit folyósító gazdasági hivatalnak küldje meg.

A kerületi parancsnokság javaslatával záradékolt kivizsgáló jelentés és a hozzácsatolt orvosi bizonyítványok eredményei döntenek el, hogy a betegséggel kapcsolatos utazási költségek (*a—d alpont*) és a kórházi ápolási költségek a belügyminiszter engedélye alapján a kincstár terhére elszámolhatók-e vagy sem.

Csendőrségi, honvédségi és egyéb jóléti alapok kezelésében álló gyógyházakba,

üdülőkhöz, stb., illetőleg onnan a szolgálatteljesítés helyére tett utazások után utazási költségtérítés csak a fenti *c)* alpontban és a jelen *d)* alpont első bekezdésében említett esetekben illetékes.

e) Nyugállományú csendőrszemélyek utazása ideiglenes alkalmaztatásuk esetén tartózkodási helyükről a szolgálattétel helyére.

E szolgálattétel befejezte után, ennek helyéről a korábbi tartózkodási helyig, avagy az ideiglenes szolgálatteljesítés tartama alatt bekövetkezett tartós szolgálatteljesítés alkalmazás esetén a szolgálatteljesítés helyéről — átköltözködés végrehajtása végett — a korábbi tartózkodási helyre.

f) Szabadságukról előre nem látott, hálászatlan szolgálatteljesítés okból állandó állomáshelyükre behívott személyeknek szabadsághelyükről (de csak belföldről vagy a határállomástól) az állandó alkalmazási állomásukra tett utazásaik. Ha szabadságukat még folytatják, onnan vissza a szabadsághelyükre (a határállomásig) tett utazás.

Külföldre szabadságoltakat csak a honvédelmi miniszter előzetes engedélyével szabad behívni; ilyen esetben a külföldi útrészre a külföldi utazások után megállapított illetmények számíthatók fel.

g) Ideiglenes vezénylés (beosztás, szolgálatteljesítés) céljából az alkalmazási állomástól a vezénylés stb. helyére, továbbá az ideiglenes vezénylés stb. befejezte után a korábbi alkalmazási állomásra vissza tett utazások. Az utóbbi utazás akkor is fogantatosítható, ha a vezényelt ideiglenes vezénylését tartóssá minősítik (oda beosztják) vagy őt áthelyezik.

h) Rangosztályba soroló havidíjasoknak azok a szolgálatteljesítési utazásai, melyeket a szolgálat érdekében kifolyólag egyik állomásról a másikra tesznek, ha az utóbbi állomáson való tartózkodásuk ügyködésnek nem minősíthető (pl. tanfolyamokba, iskolákba rendelés, gyakorlatokon részvétel végett történő utazás stb.).

i) Rangosztályba soroló havidíjasoknak a rájuk mért büntetés, fenyítés kitöltése

végezt. tett utazása, ha ez állomáshelyük (lakóhelyük) változtatásával kapcsolatos.

j) Várakozási illetményel szabadságolás következtében fogvatékba jutott legénységi egyének utazásai a választott szabadsághelyre, továbbá tényleges szolgálatra történt újbóli tartós alkalmazás esetén a választott szabadság helyéről az alkalmazás helyére, feltéve, hogy az, az állandó lakhely változtatásával kapcsolatos.

Az itt felsorolt utazásoknál útiköltség-térítés, az útban töltött időre napidíj és rangosztályba soroló havidíjasok részére vasúton (hajón) az illetményszerű magánpoggyász viteldíja illetékes. A *g)* alpontban említett utazásoknál azonban, ha az útban töltött idő napidíj felszámítására egyáltalában nem, vagy a vezénylési pótdíjnál kisebb összegben adna igényt, úgy már az útbaindulás, illetve az utazás napjára is vezénylési pótdíj illetékes.

A napidíj megállapításánál az útban töltött időt mind az oda-, mind a vissza-utazásnál külön-külön kell számítani.

291. Rangosztályba soroló havidíjasok ügyködési utazásai a következők:

a) A csendőrséghez beosztott tábornokoknak, a csapatparancsnokoknak és ezzel egyenlő állásra véglegesen kinevezett rangosztályba soroló havidíjasoknak szolgálati állásukba kinevezésük, továbbá előléptetésük és kitüntetésük alkalmával az Államfőnél való kihallgatás céljából tett utazásai.

b) Külállomásokról szolgálati ügyben, továbbá kihallgatásra, az osztály-, a kerületi parancsnoksághoz vagy a csendőrfelügyelőséghez berendelt tisztek utazásai.

c) Külállomásokról, vádlottként, tanuként, szakértőként, tolmácsként, védőként vagy bizottsági tagként csendőr- vagy honvéd-ügyészséghez, bírósághoz és becsületügyi tárgyalásokhoz berendelt tisztek utazásai.

A berendelés szükségességét és elkerülhetetlen voltát mind a *b)*, mind a *c)* alatti

utazásoknál a berendelő parancsban kifejezésre kell juttatni.

d) Csendőrségi szolgálati ügyben polgári bírósághoz történt megidézés folytán tett utazások.

e) Becsületügyi tárgyalásokhoz védőként külállomásról megjelent tényleges állományú vagy lakóhelyükről megjelent nyugállományú honvéd személyek tett utazásai.

f) Felülvizsgálathoz és attól tett utazás, valamint betegség miatt várakozási illetményel szabadságolt tiszteknek az ismételt felülvizsgálat előtt kórvizlat szerkesztése végett az állandó lakóhelyükről tett utazásai.

g) Nyugállományú rangosztályba soroló havidíjasok olyan utazásai, amelyeket az egészségi állapotukban beállott lényeges változás következtében a szolgálatképesség fokának újabb osztályozása céljából tesznek.

Nyugállományú havidíjasok ügyködési utazása esetén az utazást elrendelő parancsnokság menetlevelet küld és a behívás idejének figyelembevételével meghatározza az elindulást, vagyis azt az időpontot (nap, óra), melytől kezdve az utazási illetményeket fel lehet számítani. A berendelés minősége szerint a berendelő parancsnokság gazdasági hivatala utazási előleget is adhat.

A berendelt megjelenésének és elbocsátásának idejét igazoltatja és utazási számadását az utazás befejezte után a berendelő parancsnokság gazdasági hivatalához elszámolás végett 14 nap alatt beküldi. Utazási költséget csak a legrövidebb idő után számíthat, amennyi a ügyködés teljesítéséhez okvetlenül szükséges volt. Az utazási számadáshoz a berendelő parancsot eredetben kell csatolni.

h) Megbetegedett, elmebajos vagy megsérült, illetve megsebesült rangosztályba soroló havidíjasok mellé kirendelt kísérők utazásai.

Ilyen kísérő azonban csak akkor rendelhető ki, ha a megbetegedett, az elmebajos vagy a megsérült, megsebesült személy

állapota ezt feltétlenül szükségessé teszi és a szükségességet orvosi bizonyítvány vagy kivizsgálás igazolja.

A kísérő elvitelét indokoló orvosi bizonyítványt (kivizsgáló jelentést) eredetben vagy hiteles másolatban az utazási számadáshoz kell csatolni.

i) A csendőrségi szolgálat követelte elméleti és gyakorlati vizsgák letétele céljából tett utazások.

j) Szemlék, vizsgálatok, építkezések tervezése és azok ellenőrzése, bizottságokban részvétel, a kincstár részére lóvásárlás, külső ellenőrző szolgálat, egyszóval olyan hivatalos kiküldetéssel kapcsolatos utazások, amikor a külső szolgálati ténykedést az alkalmazási állomáson kívül egy vagy több helyen kell foganatosítani s az olyan természetű, hogy nem kíván egy helyen való huzamosabb szolgálatteljesítést.

k) Szabadságukról előre nem látott, halszthatatlan szolgálati okból, az állandó alkalmazási állomásukon kívül első helyre behívott, rangosztályba sorció havidíjasoknak szabadságot helyükről (de csak belföldről vagy határállomástól) a behívás helyére, ha pedig szabadságukat még folytatják, onnan vissza a szabadsághelyükre (a határállomásig) tett utazásaik.

Külföldre szabadságolt egyéneket csak a honvédelmi miniszter előzetes engedélyével szabad behívni; ebben az esetben a külföldi útrészre a külföldi utazásokra megállapított illetmények számíthatók fel.

Legénységi egyének ügyködési utazásai a következők:

a) Szárny-, osztály- vagy kerületi parancsnokság állomására utazás, ha a berendelés szolgálati ügyben, de a berendelt önhibáján kívül történik és elkerülhetetlenül szükséges. A berendelés szükségességéért a berendelő parancsnok felelős és anyagilag felelős. A berendelés célját a parancsban világosan meg kell jelölni. A parancsot vagy hiteles másolatát az utazási számadáshoz kell csatolni.

b) Honvéd vagy polgári bíróságnál, közigazgatási hatóságnál nem saját személyes, tehát a szolgálatból folyó ügyben

tanuként történt megidézések (a csendőrség feljelentése folytán folyamatba tett ügyekben kihallgatás) következtében megjelenés.

c) Szolgálatteljesítés közben vagy a közbiztonsági szolgálatból kifolyólag a csendőr személye ellen elkövetett becsületsértési vagy rágalmazási ügyben felhatalmazás alapján tett feljelentés következtében kihallgatás végett történt megidézések.

d) Hullaszállítmányok kísérése.

e) Robbanóanyagszállítmányok kísérése.

f) Szakaszparancsnokoknak a szárny területén kívüli helyekre esetről-esetre külön paranccsal elrendelt kivizsgálásokkal kapcsolatos szolgálati utazásai.

g) Fegyverszaki, patkolómestereknek és eü. altiszteknek szakkörükkel kapcsolatos tennivalóik foganatosítása végett beosztási helyükön kívül történő kirendelése.

h) Próbaszolgálatra felvett legénységi egyének mellé a tanosztályhoz kísérésük végett kirendeltek utazásai.

i) Megbetegedett, elmebajos, megsérült vagy megsebesült csendőrlegénységhez kirendelt kísérők utazásai.

Ilyen kísérő azonban csak akkor rendelhető ki, ha azt a betegedett, az elmebajos, a megsérült vagy megsebesült személy állapota feltétlenül szükségessé teszi és annak szükségességét orvosi bizonyítvány vagy kivizsgálás igazolja.

j) Elfogott, előzetes letartóztatásba vagy vizsgálati fogságba helyezett csendőrlegénység mellé kirendelt kísérők utazásai.

k) Szolgálati lovak átvételével és kíséréssel kapcsolatos utazások. Ilyenek gyanánt azonban csak a vásárolt pótlólovaknak a lovas tanosztályhoz vagy a tanosztálytól az őrsőkre kiadott pótlólovak kísérését tekintjük.

l) Futárként vagy jegyzőkönyvvezetőül kirendeltek utazásai.

m) Szabadságukról előre nem látott halszthatatlan szolgálati okból az állandó

alkalmazási állomásukon kívül eső helyre behívott legénységnek szabadságolási helyéről (de csak belföldről vagy határállomástól) a behívás helyére, ha pedig szabadságukat még folytatják, onnan vissza a szabadság helyre (határállomásig) tett utazásai.

Külföldre szabadságolt legénységet csak a honvédelmi miniszter előzetes engedélyével szabad behívni; ebben az esetben a külföldi útrészre a külföldi utazásokra megállapított illetményeket lehet felszámítani.

Ügyködési utazások alkalmával útiköltségtérítés, továbbá a távollét egész tartamára (az elindulástól a bevonulásig terjedő időre) napidíj és ezenkívül a rangosztályba soroló havidíjasok részére vasúton (hajón) az illetményszerű magánpoggyász viteldíja illetékes.

292. Költözködési utazások a következők:

a) Rangosztályba soroló havidíjasok, továbbá nős vagy családi pótlékot élvező nőtlen legénységi egyének áthelyezése.

b) Ugyanezek tartós vezénylese.

Költözködési utazásokkal azonosak:

c) A tényleges állományból nyugállományba helyezés következtében fogytékbajutás alkalmával az utolsó alkalmazás helyéről a választott tartózkodási helyre (szabadsághelyre) tett utazások.

Ide számítanak a várakozási illetményekkel szabadságolt rangosztályba soroló havidíjasoknak az esetleges választott ideiglenes tartózkodási helyre tett átköltözködési utazásai, míg a várakozási illetményekkel szabadságolt legénység ilyen utazásai nem tekinthetők átköltözködési költségtérítésre igényt adó átköltözködési utazásnak.

Ezt az utazást a tényleges szolgálatból történt kilépés után 12 hónapon belül foganatosítani kell. A határidőt méltányos és indokolt körülmények esetében az érdekelt kérelmére, ha kérelmét idejekorán, azaz a nyugállományba helyezés napjától számított tizenkét hónapon belül terjeszti elő, a belügyminiszter 18 hónapra meg-

hosszabbíthatja. A költözködési költség kiszabására az illetőnek a nyugállományba helyezésekor fennállott családi viszonyai mértékadóak. A nyugdíjazás után történt nősülés, gyermek születése stb. a költözködési költségek folyósításánál nem vehető figyelembe.

A belügyminiszter az eredetileg választott tartózkodási hely (szabadságolási hely) változtatását is engedélyezheti, de csak akkor, ha az érdekelt ezt az első — bejelentett — tartózkodási (szabadságolási) helyre költözködésének megkezdése előtt kérelmezi.

d) A c) szerint költözködési költségekre igényjogosult nyugállományú egyéneknek tényleges szolgálatra újabb tartós alkalmazása, ha ez állandó lakóhelyük változtatásával jár.

e) Várakozási illetményekkel szabadságolt rangosztályba soroló havidíjasok utazásai tényleges szolgálatra történt újbóli beosztásuk alkalmával a szabadságolás helyéről az alkalmazási állomásra.

f) Tényleges állományú személyeknek a csendőrség kötelékéből önhibájukon kívül történt kilépésük (tartós szabadságolásuk) alkalmával az alkalmazási állomásról a tartózkodás (szabadságolás) helyére tett utazása.

g) A tényleges állományban (az illetmény nélküli szabadságot is beleértve) elhúnyt rangosztályba soroló havidíjasok és legénységi egyének hátramaradt, családi pótlék élvezetében álló családtagjainak a családfő utolsó állandó alkalmazási helyéről a választott lakhelyre történt utazása.

Ilyen családok részére a családfő utolsó szolgálati (állandó beosztási) helyéről a választott lakhelyre átköltözködésük esetén, az átköltözködési költségeket olyan kiszabásban kell folyósítani, amilyenben a családfőnek járnának, ha az még életben volna.

Ugyanilyen igényük van a valamilyen szolgálati állásban tartós alkalmaztatásuk alatt elhalt nyugdíjasok után visszamaradt családoknak is.

Ha az áthelyezett csendőr felesége is

állami alkalmazott és a férjével együtt ugyanabban az időben és ugyanarra az állomásra helyezik át, átköltözködési illetményeket csak az egyik házastárs számíthat fel és pedig az, akinek nagyobb összegű átköltözködési illetményre van igénye.

A *c*), *f*) és *g*) alatt említett költözködési utazások költségtérítésének felszámításánál figyelembe kell venni az alábbiakat:

Az utolsó alkalmazás helyéről a választott lakhelyre (a szabadság helyére) költözködésből felmerülő utazási költségtérítést (tehát a személyviteldíjakat, a nagymálhának illetményszerű szállítási díját és az átköltözködési átalányt) csak akkor szabad elszámolni, ha az érdekelt hitelt érdemlően (vasúti fuvarlevéllel, szállítási lajstrommal, a szállítónak a helyi hatóság részéről a nagy málna tényleges átszállítására vonatkozóan záradékolt nyugtájával stb.) beigazolja, hogy a nagy málnát a választott új lakhelyre tényleg át is szállította.

A felmerült költségeket az a gazdasági hivatal számolja el, amelynek területén a választott lakhely (a szabadság helye) fekszik.

Idegen nyilvántartó gazdasági hivatal területére átköltözködő nyugállományú és várakozási illetménnyel szabadságolt személyeknek a megtörtént átköltözködés végrehajtása után az utazási számadásokat ahhoz a gazdasági hivatalhoz kell benyújtaniok, amelytől a legutolsó ténylegességi illetményeiket kapták.

Ennek a gazdasági hivatalnak az utazási számadásra záradék alakjában reá kell vezetnie:

1. a változást előidéző rendelet keltét és számát, továbbá a tényleges szolgálatból történt kilépés napját;

2. a választott állandó tartózkodási (szabadságolási) helyet;

3. a tényleges szolgálatba utoljára élvezett havidíj (havizsold) fokozatot;

4. a családi pótlékra igényjogosult családtagok számát és a gyermekek életkorát

a tényleges szolgálatból való kilépés (várakozási illetménnyel történt szabadságolás) időpontjában fennállott állapot szerint;

5. azt, hogy a nyugállományba helyezett (várakozási illetménnyel szabadságolt) személy a nyugállományba helyezése (várakozási illetménnyel történt szabadságolása) óta kapott-e már költözködési költségtérítést.

Eme záradékolás után az utazási számadást elszámolás végett annak a gazdasági hivatalnak kell megküldeni, amelynek területén a választott lakhely van. Ha ez a lakhely (a szabadság helye) külföldön van, a költözködési költségtérítés csak a határállomásig illetékes és a nyilvántartásra hivatott gazdasági hivaltól kell igényelni.

Rendfokozatukról leköszönt, rendfokozatuktól megfosztott vagy rendfokozatukból büntetésképpen elbocsátott csendőrségi személyeknek, tekintet nélkül arra, hogy nyugellátásban részesülnek-e vagy sem, továbbá a polgári közszolgálatban alkalmazottaknak átköltözködési költségtérítésre nincsen igényük.

Költözködési utazásoknál útiköltségtérítés, a málnának (átköltözködési ingóságának) szállítási díja és átköltözködési átalány illetékes.

A családi pótlékot nem élvező nőtlen, gyermektelen özvegy és elvált legénységi egyének áthelyezési utazásai alkalmával felszámítható illetményeket a szabályzat 78. §. 296. pont B)/5. alpontja írja elő.

293. Legénységi személyek szolgálati utazásai, melyeknél útiköltségtérítés és az utazás idejére külszolgálati pótdíj illetékes, a következők:

a) Felülvizsgálathoz, továbbá szolgálatból folyó más célból orvosi vizsgálatra és vissza tett utazások.

b) Várakozási illetményekkel szabadságolt legénységi személyeknek az újabb felülvizsgálathoz és vissza, tartózkodási helyükre tett utazásai.

c) A szabályzatokban előírt csendőrségi vizsgák letételéhez utazások (szakaszparancsnoki, alhadnagyi stb. vizsgák, ide tartoznak a képességvizsgálatra berendelt utazásai is).

E szolgálati utazások alkalmával útiköltségtérítés és az utazásban töltött időre, vagyis a kiindulás és végállomás, továbbá vissza a végállomás és kiindulási pont közötti utak megtétele alatt együtvéve figyelembe jövő idő minden befejezett 12 órája után külszolgálati pótdíj illetékes.

294. Legénységi egyének szolgálati utazásai, amelyeknél csak útiköltségtérítés illetékes, a következők:

a) Fegyelmi fenyítés (beleértve a kihallgatáson való megfeddést is) kiállása végett külállomásra berendelt utazásai.

b) Büntetőbírószálgilag kiszabott büntetés végrehajtása végett külállomásra berendelt utazásai.

c) Szárny-, osztály- vagy kerületi kihallgatásra saját hibájukból berendelt utazásai. Ha azonban a kihallgatás során a berendelt hibája nem nyer megállapítást és így a berendelés az ő hibáján kívül történt, utazási okmányára a napidíj illetékességét záradék alakjában rá kell vezetni.

d) Honvéd bírósághoz szabadlábbon hagyott vádlottnak kihallgatás végett vagy ítélet kihirdetése céljából történt beidézése, ha a beidőzés tárgyát képező eljárásból a vádlottra bármiféle, ha csak fegyelmi büntetés is származik. Ha azonban a bírói eljárás teljes felmentéssel vagy nem bűnössé nyilvánítással végződik, az útiköltségen kívül az állomáshelyről elindulástól a bevonulásig terjedő időre — az érdekelt személy kérelme alapján — utólagosan napidíj is illetékes.

e) Őrizetbe vett, előzetes letartóztatásba vagy vizsgálati fogságba kísért legénység utazásai.

f) Csendőregyéneknek és igényjogosult családtagjaiknak betegséggel kórházba és

elmeógyógyintézetbe vagy onnan vissza tett utazása, illetve szállítása.

g) Legénységnek nemi bajjal kórházba és onnan vissza állomáshelyére utazása.

h) Utókezelésre szoruló vérbajos legénységnek — ha szolgálatát ellátja és mint bejáró (ambulans) beteget az állomáshelyéhez legközelebb eső kórházban (kerületi) orvosfőnöknél kezelik — a kórházba (kerület székhelyére) és vissza utazása.

i) Leszerelt és véglegesen fogyatékbaj jutott nőtlen legénység utazása a tartózkodási, illetve választott lakóhelyére.

E felsorolt utazásoknál az útiköltségtérítésen (vasút, átalányozottan vagy katonadíjzabás mellett, gőzhajó, postakocsi, esetleg előfogat) felül semmi más illetmény (napidíj, külszolgálati pótdíj stb.) nem illetékes.

77. §. Költségtérítéssel nem járó utazások.

295. Olyan utazások (ügykódések) és költözködések költségeit, amelyek nem a szolgálat érdekében, hanem magánérdekből történnek, a kincstár elvileg nem téríti meg.

Ilyenek például:

a) Bűnvádi tárgyaláson önként megjelenő tanu, szakértő stb. utazása.

b) Saját személyes, tehát nem szolgálatból folyó ügyben, a magánvádlónak, magánfélnek vagy polgári peres ügyben bármelyik félnek a bírósághoz utazása, tekintet nélkül arra, hogy idézés folytán történik-e vagy sem.

c) Olyan utazások, melyeket az érdekelt saját kérelmére vagy hibájából az ő költségére rendeltek el (ide tartozik kérelmezőnek saját költségén történő áthelyezése is).

d) Teljes illetménnyel vagy illetmény nélkül szabadságoltak magánutazásai.

e) Azok az utazások, amelyeket parancssal ugyan, de az érdekelt kérelmére rendeltek el (pl. polgári államszolgálatra kinevezéshez szükséges igényjogosultsági igazolvány elnyerése végett orvosfőnöki vizsgálatához utazás).

f) Azok az utazások, amelyek polgári államszolgálatához szükséges vizsga letétele végett történnek.

Kétes esetekben a belügyminiszter döntését kell kikérni.

Ha az áthelyezési rendeletben nincs felüntetve, hogy az áthelyezés „saját kérelmére, saját költségén“ történik, az áthelyezést a szolgálat érdekében hivatalból történtnek kell tekinteni.

78. §. Utazási költségtérítés.

296a. Az utazási költségtérítés összegének megállapításánál irányadó szempont, hogy az utazó csendőregyén összes rendszeres illetményeinek élvezetében marad. A térítés célja csak az, hogy az utazó az utazás folytán előállott költségtöbbletét fedezze. Senki sem igényelheti tehát azt, hogy rendszeres illetményein felül a kincstár még az utazással kapcsolatos összes ellátási (élelmezési, kényelmi stb.) költségeit is megtérítse.

A napidíj élvezetével egybekötött szolgálati (ügyködési) utazásnál az alábbiakban megállapított napidíjak rendeltetése tehát az, hogy:

a) az utazó ideiglenes szállásának költségeit (lakás, fűtés, világítás, kiszolgálás stb.) és az esetleges bérkocsidíját;

b) az élelmezésből folyó költségtöbbletét és végül

c) a szolgálatával összefüggő egyéb személyes kiadásait fedezze.

296b. Utazási költségtérítésként felszámítható:

A) Egyszerű szolgálati és ügyködési utazásoknál:

1. *Utiköltségtérítés* e szabályzat 75. §-ának határozványai szerint, vagyis a vasút (átalányozott utazással vagy katonadíjszabás szerint), hajó, postakocsi, kivételesen előfogat, esetleg gépkocsi, géperejű társaskocsi viteldíja az utazó személye után, továbbá igény esetében kézipoggyász viteldíj a 75. §. 279. pontja szerint elvihető magán-, esetleg szolgálati poggyász után.

2. *Napidíj* az alábbi összegekben:

R e n f o k o z a t	Kiszabat	
	P	f.
Altábornagy	26	—
Tábornok	24	—
Ezredes	22	—
Alezredes	20	—
Őrnagy	18	—
Százados	18	—
Főhadnagy	18	—
Hadnagy	18	—
Zászlós	18	—
Alhadnagy	12	—
Főtörzsőrmester	12	—
Törzsőrmester	10	—
Őrmester	10	—
Csendőr	7	50
Próbacsendőr	6	—

Ha szolgálati utazás alkalmával az elutazáskor igénybevett vonat vagy hajó, esetleg más közlekedési eszköz menetrendszerű indulási és visszaérkezési ideje között, nem menetrend szerint közlekedő járóművön (előfogaton, kerékpáron, gépkocsin, stb.) utazásnál pedig a tényleges elindulás és visszaérkezés ideje között:

a) hat óránál nem telt el több idő vagy pontosan csak hat óra telt el, napidíjat nem lehet felszámítani;

b) hat órától nyolc óráig terjedő távolléti időtartam után napidíjnak csak egy negyedét;

c) nyolc órától tizenhét óráig terjedő távolléti időtartam után a napidíjnak a felét;

d) tizenhét órától huszonnégy óráig terjedő távolléti időtartam után a teljes összegű, vagyis egy egész napidíjat lehet felszámítani;

e) ha huszonnégy órát meghaladó távolléti idő telt el, a kiküldetés minden huszonnégy órájára a teljes összegű napidíjat, a fennmaradó időre pedig, ha ez kevesebb tizenkét óránál, vagy éppen tizenkét óra, fél napidíjat, ha pedig ez a fennmaradó idő tizenkét óránál több, egész napidíjat lehet felszámítani.

Az illetékes napidíjnak felszámításánál tehát nem jön tekintetbe az, hogy a kiküldetés hány naptári napra esik.

Minden olyan szolgálati utazás alkalmával, amelynél az ügyködés helye órákat és perceket feltüntető menetrend szerint közlekedő helyiérdekű villamos vasúttal (pl. a szentendrei, ráckevei, gödöllői, törökbalinti helyiérdekű vasutakkal stb.), vagy géperejű társaskocsival elérhető vagy megközelíthető, a napidíjak felszámítására szintén a fentiek mértékadóak.

Több községbe történt kirendelés esetén, ha a kiküldöttnek szolgálati ténykedése közben egyik községből a másikba állandó alkalmazási állomásán keresztül kell utaznia, az állomáson keresztül tett utazás a kiküldetést a napidíjak szempontjából megszakítja. Ilyen esetben az ügyködést a megszakításig, illetve a megszakítástól olyannak kell tekinteni, mint ha külön-külön rendelet alapján történt volna.

Ha a kirendelt az utazás alatt megbetegszik és emiatt hivatalos ténykedés ellátására képtelen, de betegségének természetére folytán sem állandó alkalmazási helyére nem térhet vissza, sem pedig kórházba nem mehet és ezt csendőr-, honvéd- vagy ha ilyen ott nincs, hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolja, részére mindaddig, amíg egészségi állapota, vagy az állomáshelyére visszatérést, vagy a kórházba menést megengedi, a napidíj illetékes.

A napidíj mérvét meghatározó időtartamra az önkéntelen akadályoztatások (pl. elemi események, vagy ehhez hasonló okok folytán beállott utazás megszakítás), valamint a menetrendtől eltérő késések időtartama csak akkor számítható be, ha hitelt érdemlően igazolva van. Vasúton vagy hajón utazásnál az igazolást a vasúti (hajó) állomásfőnökségtől kell kérni.

Több naptári napra terjedő ügyködési utazás esetén is a fenti a), b) és c) alponatokban foglaltakat kell alkalmazni, ha a kiküldött állomáshelyére naponként visszatérhet és ha az egyszeri oda- és visszauta-

zással járó utazási költség kevesebb, mint az egy napra eső napidíj fele. Errenézve már a kiküldetésre vonatkozó rendeletben utasítást kell adni, de csak akkor, ha az állomáshelyre visszatérésnél igénybeveendő vonat (hajó) menetrendszerű érkezési ideje és a kiküldetési helyre visszautazásnál igénybeveendő vonat (hajó) menetrendszerű indulási ideje között legalább tizenkét órányi időtartam telik el. Ha tehát a kiküldött az állomáshelyére naponként visszatérva, ott csak tizenkét óránál rövidebb időt tölthetne, naponkénti visszatérésre nem kötelezhető.

Ha az ügyködés tartamába vasárnap vagy munkaszünetnek, illetve katonai szünetnapnak nyilvánított nap esik és a kiküldött ezeken a napokon szolgálati ténykedést folytathat, a napidíjat a 75. §. 286. pontjában foglaltak szerint számíthatja fel.

3. Esetenként felszámítható:

a) Tényleg elvitt 10 kilogrammon felüli szolgálati poggyásznak a közlekedési vállalatokhoz (eszközökhöz) azoktól és azok között való átszállításából felmerülő kiadások fedezésére (ha kincstári szállítóeszköz nem bocsáttatott az utazó rendelkezésére) 30 kg-ig átszállítási esetenként 3 pengő 50 fillér, 30 kg-on felüli poggyásznál pedig — átszállítási esetenként 7 P.

Ez a térítés a következő átszállítási esetekben illetékes:

A kiinduló és a rendeltetési állomáson, továbbá azokon az állomásokon, amelyeknél szolgálati ténykedést kell végezni, ha a szolgálati poggyászt vasúton, hajóval vagy postakocsival szállítják.

Vasútról, hajóról, vagy postáról a szállítóeszköz-nemek másikára való átszállítás (átszállítás) alkalmával.

b) A tényleg elvitt 10 kg-on felüli poggyász és a lovak szállítási díjai. (Ezeket a kijelölt útirány és a használt közlekedési eszközök szerint a szállítási vállalatoknak a tényleg kifizetett összegekről szóló elismervényei alapján lehet elszámolni.)

Vasúti- vagy hajószállításnál az elszá-

molásra a feladóvevény, fuvarlevél vagy a szállítási lajstrom, postakocsi használatánál az elismervény, illetve a közlekedési vállalat nyugtázása ad alapot.

A szolgálati poggyász és a lovak elvitelére a 75. §. 280. és 282. pontjai mértékadóak.

c) Olyan egyszerű szolgálati utazások alkalmával, amikor az utazás rövid tartamánál fogva az útban töltött időre napi-díj nem illetékes, viszont a kirendelt csendőregyénnek rendes alkalmazási állomásáról távolléte 48 óránál tovább tart, magánpoggyásznak a vasúti (hajó) állomásra és onnan történő szállításából felmerült költségei fedezésére, a magánpoggyász súlyára való tekintet nélkül egyenkint 3 pengő 50 fillér szállítási díjat számíthat fel. Ilyen esetekben az esetleg elvitt 10 kg-on felüli szolgálati poggyász után a jelen pont a) alpontjában említett 3 pengő 50 fillért azonban külön nem lehet elszámolni.

d) Ha az e §. 296. pont A/2. alpontjában foglaltak szerint napidíjat nem lehet felszámítani, a kiindulási ponttól a vasúti vagy hajóállomásig, illetőleg a vasúti vagy hajóállomástól a hivatalos helyiségig, nemkülönben a csatlakozó állomások között megtett utak alkalmával felmerült közúti közlekedési (villamosvasút, társaskocsi stb.) költségek fejében összesen 1 pengő 60 fillér viteldíj-megtérítést lehet felszámítani.

4. Nem számítható fel:

a) A kiindulási ponttól a vasúti vagy hajóállomásig (közlekedési eszközig), illetőleg a vasúti vagy hajóállomástól a hivatalos helyiség, valamint csatlakozó állomásokon az egyik állomásról a másikra megtett utakért bérkocsidíj.

b) A kiindulási ponttól a vasúti vagy hajóállomásig, illetőleg a vasúti vagy hajóállomástól a hivatalos helyiségig, valamint csatlakozó állomásokon az egyik állomásról a másik állomásra megtett utak alkalmával felmerült közúti közlekedési (villamosvasút, társaskocsi stb.) költségek. Kivétel az e §. 296. pont A/3. al-

pontjának d) alatti esete, amikor az ott meghatározott viteldíj-megtérítés illetékes.

c) Vidéki különdíj.

d) Vasúton (hajón) igénybevett hálófülke (külön fülke) díja.

B) Költözködési utazásoknál:

1. *Utiköltségtérítés* a 75. §. korlátaik között a vasút, hajó, postakocsi, kivételesen lófogatú kocsi, esetleg gépkocsi, géperezű társaskocsi viteldíja az utazó saját személye, továbbá a családi pótlék élvezetében álló családtagjai és a megengedett számú szolgálta (háztartási alkalmazott) után. A családfő átalányozás alá eső vasúton átalányozottan, a családtagok és háztartási alkalmazottak mindig katonadíj-szabás szerint utaznak.

2. *Szállítási díj címén:*

Az átköltözködés alkalmával valósággal szállított butoroknak és egyéb málháknak az esetleg igénybevett butorszállító kocsinak a régi állomáshelyről az új állomáshelyre, továbbá ennek a szállítóhoz üresen vasúton a katonadíj-szabás szerint vagy hajón történt egyszeri szállításából felmerülő és fuvarlevéllel igazolt költségeket lehet felszámítani.

A málhának (átköltözködési ingóság-nak) a 75. §. 276. pont d) alpontjának 1. és 2. eseteiben a vasútállomáshoz, illetve a vasútállomástól fuvarral (tengelyen) való szállítása alkalmával a málhaszállításnak a súly- és a helyi szokásos árra hatóságilag igazolt költségét lehet a fuvaros nyugtája alapján felszámítani.

Az átköltözködési költségekre igény-jogosultak azonban a málhának (átköltözködési ingóság-nak) legfeljebb csak az alábbi — fuvarlevéllel vagy egyéb okmánnyal — igazolt összsúly után támaszthatnak szállítási díjra igényt:

a III. rangosztályba soroló havidíjasok 150 q,

IV. és V. rangosztályba soroló havidíjasok 125 q,

VI. és VII. rangosztályba soroló havidíjasok 100 q.

VIII. és X. rangosztályba soroló havi-díjasok és zászlósok 75 q,

alhadnagyok és tiszthelyettesek 50 q,

egyéb legénységi állományú egyének 40 q.

Ha a szállítás több részletben történik, az egyes alkalmakkor szállított súlymennyiségeket az érvényesíthető legnagyobb súlymennyiség megállapítása szempontjából össze kell számítani.

A málhának (átköltözködési ingóság-nak) géperejű járművön történő szállítása esetén szállítási díjat (költséget) a kincstár terhére csak abban az esetben lehet felszámítani, ha az átköltözködés vasúti- vagy hajóközlekedés teljes hiánya miatt csak tengelyen (fuvarral, esetleg kivételesen gépkocsival) történhetik. Ilyen átköltözködés esetében szállítási költség helyett a jelen §. 296. pont B/4. alpontjában megállapított átköltözködési átalány másfélszerese jár.

A málhának (átköltözködési ingóság-nak) szállítási költségeit csak az áthelyezés napját követő egy év alatt történt szállításból kifolyólag lehet érvényesíteni.

Szállítási díjelőleget az előreláthatólag felmerülendő szállítási költséget meg nem haladó összeg erejéig a szállítás végrehaj-

tása előtt, lehet adni. Ezt az előleget abban az esetben, ha kézhezvételtől számított egy hónapon belül az átköltözködést nem hajtották végre, teljes összegében vissza kell fizetni.

Vasúton (mindig katonadíjsszabás alapján) vagy hajón történő szállításkor a fuvarlevelet, lófogatú kocsin (bérfuvarral) szállításkor a fuvarozó által kiállított és az ár jutányossága szempontjából hatóságilag igazolt nyugtát, géperejű járművel szállításkor pedig — ha a szállított ingóság súlya hitelesen megállapított — a súlyt igazoló hivatalos mérlegelési bárcát (a gépjármű önsúlyát is feltüntetve) a számadáshoz kell csatolni.

3. *Lovak katonadíjsszabásszerű szállítási díját* az e §. 296. pont A/3. alpontjának b) alatt foglaltak szerint lehet elszámolni.

4. *Az átköltözködési átalány:*

Az átköltözködési átalány az alábbi táblázatban közölt összegekben illetékes:

Az átköltözködési átalány megállapításánál a közös háztartásban élő feleséget akkor is figyelembe kell venni, ha utána a családfő családi pótlékot nem élvez.

Olyan özvegy vagy törvényesen elvált csendőr áthelyezése esetén, akinek saját butorzata és atyai gondozás alatt álló.

Az igényjogosult megnevezése	K i s z a b a t		
	családi pótlékban nem részesülő	1 vagy 2	3 vagy több
		családi pótlék élvezetében álló	
	csendőr egyének részére		pengő
Altábornagy	370	1230	1350
Vezérőrnagy		1050	1230
Ezredes	270	860	1050
Alezredes	210	740	860
Őrnagy	180	630	725
Százados	155	480	570
Főhadnagy	125	370	430
Hadnagy, zászlós	90	325	390
Alhadnagy		185	250
Törzsőrmester		150	200
Törzsőrmester, őrmester		125	150
Csendőr		65	90

vele közös háztartásban élő olyan gyermeke(i) van(nak), akik után családi pótlékot már nem élvez, méltánylást érdemlő körülmények esetében átköltözködési átalány engedélyezése végett a belügyminiszterhez felterjesztést lehet tenni.

Ha a költözködési költségtérítés egy éven belül újból esedékessé válnék, az átköltözködési átalányt csak akkor szabad kifizetni, ha ez újabb alkalommal az igényjogosult az átköltözködési ingóságait (de legalább egy ágyból, egy szekrényből, egy asztalból és négy székből álló saját butorzatát) akár az utolsó, akár pedig valamelyik előző állomáshelyéről az új állomáshelyére valóban átszállítja. Az átköltözködési átalány felszámítására ilyen esetben az igényjogosultnak a költözködés végrehajtására vonatkozó nyilatkozata, az átköltözködési ingóságok szállításából felmerült költségekre vonatkozó fuvarlevél stb. ad alapot. Ezeket az utazási számadáshoz kell csatolni.

Az átköltözködési átalány a következő költségek fedezésére szolgál:

a málha (átköltözködési ingóság) ki- és befuvarozása és átrakása (75. §. 277. pont),

helyi bérkocsidíjak,

közbeeső állomásokon az átvonulási szállás költsége,

az élelmezés költségtöbblete és egyéb személyes kiadások,

a málha (átköltözködési ingóság) szállításából felmerülő külön meg nem térített kiadások (butorszállító kocsik igénybevétele, csomagolás, átrakás, stb.),

biztosítási díjak és

a butorzaton esett károk költségei.

Az összes átköltözködési illetményeket (útiköltségtérítést, szállítási díjat, átköltözködési átalányt) elvileg egyszerre és egyidőben, az áthelyezéskor folyamatba tett átköltözködés alkalmával kell folyósítani.

Ha az áthelyezett (tartósan vezényelt) a költözködési ingóságait, esetleg a családját is huzamosabb időn át az előző állomás-

helyén visszahagyja, részére a személyes útbaindulásakor a személye után esetleg illetékes útiköltségtérítést, továbbá — az eme alpont 5. bekezdésében foglaltak kivételével — az átköltözködési átalányt is ki lehet fizetni. Ezeket ekkor végleg el is kell számolni. A szállítási díjat és az útiköltségtérítésnek a visszahagyott családtagok, háztartási alkalmazottak stb. után eső részét azonban csak az ingóságok (lovak) és családtagok megtörtént átszállítása után szabad kifizetni és elszámolni. Ilyen esetben az előzőleg már kifizetett és elszámolt esetleges útiköltségtérítést az áthelyezett személye után és az átköltözködési átalányt a pénztári napló tételszámaival együtt az ellátási igazolványba fel kell venni.

A később elszámolásra kerülő átköltözködési költségrészletekről szóló számadást pedig záradékolni kell, hogy a már előzőleg felvett költözködési költségrészletet (esetleges útiköltségtérítést az áthelyezett személye után és átköltözködési átalányt) melyik gazdasági hivatal mikor és pénztári naplójának milyen tételszáma alatt fizette ki.

Az átköltözködési átalány összegét elvileg a tényleges átköltözködés havában illetékes családi pótlékok száma alapján, ha azonban az áthelyezett útbaindulásakor már kifizetésre kerül az áthelyezés havában élvezett családi pótlékok száma alapján kell megállapítani. Utóbbi esetben a tényleges átköltözködés idejéig történő illetményváltozások (előléptetés, több családi pótlékra szerzett igény stb.) folytán átköltözködési átalány-különbözetre nem lehet igényt támasztani, de viszont ilyen címen visszafizetésnek sincs helye.

5. *Nőtlen* (családi pótlékban nem részesülő) *legénység költözködési költsége.*

Nőtlen (családi pótlékban nem részesülő) legénység részére áthelyezés alkalmával felszámítható:

a) Utiköltségtérítés a 75. §. szerint (vasút), átalányozottan vagy katonadíj-szabás mellett (hajó, posta, kivételesen előfogat).

b) Vasúton, hajón utazás alkalmával a tényleg elvitt, de legfeljebb 50 kilogramm poggyásznak katonadíjszabásszerű kézi-poggyász viteldíja (kifizetését igazolni kell) és az ezután kivetett esetleges pótilletékek.

c) A poggyásznak a vasúti vagy gőzhajó-állomáshoz és onnan szállításáért 10 kg-ként (a megkezdett 10 kilogramm után is) 50 fillér, de legfeljebb kétszer 2.50 = 5 pengő poggyászszállítási költség.

d) Az elindulástól az új állomásra történő megérkezésig, illetve a bevonulásig terjedő időre, minden befejezett 12 óra után külszolgálati pótdíj.

Ugyanezek a költségek számíthatók fel mind a nős, mind a nőtlen legénység részére, ha fel-, le- vagy átszerelés végett utazik.

Előfogat igénybevétele esetén külön poggyász szállítási díjat nem lehet felszámítani. Poggyászát az előfogaton szállítja.

C) Helybeli átköltözésekénél:

Azoknak, akiket arra köteleznek, hogy a szolgálat érdekében ugyanazon az állomáshelyen lakást változtassanak, a költözködéssel járó költségeik fedezésére az előbbi B) 4. alpont alatt előírt átköltözködési átalány fele illetékes.

Ez a félösszegű átalány felszámítható:

a) kincstári elhelyezés kiutalásánál;

b) természetbeni elhelyezésből szolgálati okok miatt bekövetkezett kiköltözködésnél (pl. az elhelyezés felhagyása, nagyobb helyreállítási munkák miatt elrendelt teljes kiürítés, az elhelyezés további használatának elvonása, jogszerű átadása stb.);

c) kincstári elhelyezés változtatásával kapcsolatos laktanya cserénél;

d) nyugállományba helyezett csendőrségi személyek és özvegyek természetbeni elhelyezésének, lakásának a kincstár részére való visszaadásakor, ha a lakásnak szolgálati érdekből való igénybevétele a nyugállománybahelyezés lakbérnegyedének vagy az elhalálozás napját követő lakbérnegyed vége előtt történne.

A B) 4. alpont alatt megállapított átköltözködési átalánynak csak egynegyed része számítható fel:

Ugyanannak a laktanyának (kincstári épületnek) a területén fekvő egyik épületből a másikba, ugyanazon épületben egyik emeletről a másikra, vagy ugyanazon épület földszintjén (emeletén) levő egyik lakásból a másikba szolgálati elhelyezési okokból való átköltözködéskor.

Ha az elhelyezésváltogatás az illetményre jogosult érdekében, az ő kérelmére vagy közvetlen kezdeményezésére, avagy pedig bajtársi megegyezés alapján történik, átköltözködési átalányt nem lehet felszámítani.

Az átköltözködési átalányra való igényjogosultságot, valamint a tényleg megtörtént költözködést a laktanyaparancsnok írásban igazolja. Az igazolványban a lakásváltoztatás okát is fel kell tüntetni.

79. §. Helyi ügykódések illetményei.

297. A szolgálati hely 15 km-nyi körzetén belül, egy helyen vagy közvetlenül folytatólag több helyen is, de a rendes hivatalos helyiségtől (ideiglenes szállástól) távol teljesített szolgálati (hivatalos) ténykedést, ha az oda- és a visszautazás ugyanazon a napon történik, helyi ügykódésnek kell tekinteni.

Zárt helyiségben tartott előadáson és alkalmazó megbeszélésen, továbbá temetésekben, ünnepeken, kihallgatáson, tiszti gyűlésen (értekezleten) stb. megjelenés nem esik a helyi ügykódés fogalma alá, ilyen és ezekhez hasonló ténykedések után tehát ügykódési illetményeket felszámítani nem lehet. Nem helyi ügykódés az a szolgálati ténykedés sem, amely után az e szabályzat 80. §. 304. pontja értelmében külszolgálati pótdíj jár.

A helyi ügykódés kiinduló- és végpontjának az állandó alkalmazási állomáson a kirendelt hivatalos helyiségét, külső ügykódési állomáson pedig az ideiglenes szállást kell tekinteni.

298. A) Sürgős hivatalos utak (kirendelések) alkalmával:

Budapest területén teljesített sürgős hivatalos utak (kirendelések) alkalmával, ha a távolság a kiindulóponttól (hivatalos helyiség, laktanya) a kirendelési helyig — a legrövidebb járható útvonalon — 2 km-t meghalad, tekintet nélkül arra, hogy a kirendelési hely a vámvonalon belül vagy azon kívül fekszik-e, a közlekedési eszköz (villamosvasút stb.) használatáért az oda és vissza megtett út után a legolcsóbb közlekedési eszköz viteldíjtérítését, legfeljebb azonban 2 drb átszálló villamosvasúti jegy költségét lehet elszámolni. A budai várban elhelyezett minisztériumoknál, parancsnokságoknál és hivataloknál teljesített sürgős hivatalos utak alkalmával az ügyködő az oda és vissza tett út után 2 drb autobusz átszálló-jegy költségét számíthatja fel.

A hivatalos utak (kirendelések) szükségességét, sürgősségét, valamint azt, hogy a kiindulási ponttól a kirendelési helyig a távolság a 2 km-t meghaladja, a kirendelésre hivatott parancsnoknak (főnöknek) igazolnia kell.

A hivatalos utat (kirendelést) akkor lehet sürgősnek tekinteni, ha a kiküldetés a hivatalos helyiségből (laktanyából) való kiindulás mellett váratlanul történik, a kirendeltnek a kirendelés helyére azonnal el kell indulnia és oda sürgősen, tehát a legrövidebb időn belül meg kell érkeznie. Sürgősnek minősíthető a kirendelés akkor is, ha a kiküldetés nem váratlanul történt ugyan, de a kirendelt a hivatalos helyiségből (laktanyából) szolgálati akadályok miatt csak olyan időben tud elindulni, hogy a kirendelés helyére csak közlekedési eszköz igénybevételével képes idejében beérkezni.

A lakástól a hivatalba (laktanyába) rendes szolgálatteljesítés végett megtett út sürgős hivatalos útnak nem tekinthető. Ugyancsak nem tekinthető annak az olyan kirendelés sem, amely már az előző napon ismeretes volt és a kirendelt az utat a kirendelés helyére közvetlenül teheti meg.

Viteldíjtérítés nem számítható fel:

a) ha hivatalos kocsí vagy gépkocsí állott rendelkezésre;

b) ha a kirendelt a kincstártól bármilyen helyi közlekedési eszközre szabadjegyet vagy díjmentes utazásra jogosító igazolványt (bérletjegyet) kapott;

c) ha a kirendelt azért a munkájáért, amelynek elvégzése céljából a hivatalos utat megtette, bármilyen külön díjazást kap;

d) ha a kirendelt hivatalos útjainak gyakorisága folytán külön rendelet alapján helyi fuvar (ügyködési) átalányt kap;

e) ha a vidékről kirendelt Budapesten ügyködik.

Bérekocsi- vagy gépkocsi-díjat nem lehet felszámítani akkor sem, ha a kiküldött ilyent tényleg igénybe is vett.

B) Egyéb helyi ügykódések alkalmával.

Egyéb helyi ügykódések alkalmával felszámítható:

a helyi fuvar, azaz a legolcsóbb közlekedési eszköz viteldíja és

napidíj, illetőleg annak megfelelő hányada (L. 78. §. 296. pont A) 2. alpont) a következő határozványok szerint.

Helyi fuvarként villamos és géperezű közúti vasutakat, társaskocsit (ló- és géperezűt), helyi hajókat, vasutakat és gőzhajókat kell igénybevenni, de ezek közül is elvileg csak azok illetékesek, amelyekkel az utat — az ügyködés és a menetrendek időviszonyait tekintetbe véve — a legolcsóbban lehet megtenni. Vasút és gőzhajó csak akkor illetékes, ha közúti vasút, társaskocsi vagy helyi hajó nem áll rendelkezésre.

Ha a közúti vasutakon, társaskocsikon vagy helyi hajókon különféle osztályok (helyek) vannak, a rangosztályba soroló havidíjasokat az első osztály (hely), legénységet az alacsonyabb osztály (hely) illeti meg.

Vasút és hajó használata esetében a 75. § 276. pontjában meghatározott kocsiosztályok illetékesek.

A helyi fuvar rendszerint a kiindulóponttól az (első) ügyködési helyig (esetleg az egyes ügyködési helyek között

teendő útra) s az (utolsó) ügyködés helyétől a kiinduló ponthoz vissza illetékes.

Ugyanazon a napon több helyen közvetlenül egymásután teljesített helyi ügykódések után helyi fuvar ismételt csak akkor jár, ha a kiinduló ponttól a bejárando ügyködési helyek távolsága külön-külön a 4 km-nyi távolságot meghaladják, továbbá még akkor jár, ha a kiinduló ponttól az első ügyködési helyig, onnan az egyes ügyködési helyek között és végül az utolsó ügyködés helyétől a kiinduló ponthoz vissza bejárando össztávolság a 8 km-t meghaladja.

Az ügyködés déli félbeszakítása következtében teendő útrészre helyi fuvar nem illetékes.

Kincstári gépkocsival ellátott vagy kocsiszín illetményben részesülő havidíjasok állandó alkalmazási helyükön helyi fuvardíjat nem számolhatnak el.

A helyi fuvar viteldíjtérítés nem számítható fel a jelen §. 298. pontjának A) alpont alatt felsorolt esetekben sem.

c) Igény napidíjra (hányadra).

Aki állandó alkalmazási helyének 15 km-nyi körzetén belül e §. 298. pontjához tartozó A), ill. B) alpont szerint helyi ügyködést teljesít és kiküldetésének helye a kiindulási ponttól (a kirendelt hivatalos helyiségtől) legalább 5 km távolságra van, a hivatkozott A) vagy B) alpontok szerint felszámítható legolcsóbb közlekedési eszköz viteldíjtérítésén felül az egyszerű szolgálati és ügyködési utazásokra meghatározott napidíjat, illetve ennek megfelelő hányadát az említett utazásokra fennálló feltételek szerint felszámíthatja.

299. A nyomozó alakulatokhoz beosztottak olyan esetekben, amikor polgári ruhában megfigyelést vagy nyomozást foganatosítanak, a tényleg felmerült helyi fuvar (villamos vasút, géperejű társaskocsi) költségeiket elszámolhatják.

Az ilyen költségeket nem utazási számadással, hanem külön nyugta alapján kell elszámolni.

A nyugtán a nyomozó alosztálypa-

rancsnok igazolja, hogy a szolgálati feladat az elszámolt helyi fuvar (villamos vasút, géperejű társaskocsi) utakat valóban szükségessé tette.

300. Tényleges állományban elhunyt tisztek és legénységi személyek temetésére küldöttségbe, más állomáshelyről kirendelt tiszteknek ezen utazásukkal kapcsolatosan az útiköltségtérítésre (átalányozott vagy katonadíjszabásszerű vasúti, hajó, tényleg fizetett előfogati viteldíjra) és az illetményszerű napidíjuk 50%-ának felszámítására van igényük.

Budapesten temetéshez kirendeltek részére személyenként 2—2 darab villamos vasúti átszállójegy költsége elszámolható, ha a temetés helye a Székesfőváros vámvonalaán kívül esik.

301. Ha a helyi ügyködés előreláthatólag egy hónapot meghaladó időn át, rövid időközökben (hetenként legalább kétszer) ismétlődik, a felmerülő költségek fedezésére átalány megállapítása iránt a belügyminiszterhez előterjesztést lehet tenni. Az ilyen átalányt havi, esetleg heti összegben állapítják meg, amely az illető hónap napjainak száma után esedékes, osztható jellegű illetmény. Havonként — rövidebb időtartamnál a szolgálattétel tényleges tartamára — előre kell felvenni.

Felvételére az igény a szolgálat megkezdése napjával kezdődik és a szolgálat megszűntével vagy ideiglenes megszakításával végződik. Személyváltást az erre jogosult utód első felszámítási okmányán fel kell tüntetni.

80. §. Vezénylés és legénységi külszolgálat illetményei.

302. A vezényeltre vonatkozó rendelkezéseket e szabályzat 17. és 50. §-ai tartalmazzák.

303. A vezénylési pótdíj kiszabata a vezénylés minden n a p t á r i napjára;

a) családi pótlék élvezetében állók részére az e szabályzat 78. §. 296. pontjában megállapított napidíj fele;

b) családi pótlék élvezetében nem állók részére a napidíj egynegyede.

304. Külszolgálati pótdíj olyan külszolgálatok után jár, melyeket legénységi csendőrszemély állomáshelyétől 12 órán túl terjedőleg egyfolytában megszakítás nélkül távol teljesít. Az állomáshelyen történő mindennemű tartózkodás a felszámítás alapjául szolgáló időt megszakítja.

Rendeltesége az élelmezési többköltség fedezése.

Külszolgálatok a következők:

a) szolgálati lappal vezényelt közbiztonsági szolgálat;

b) fogolykíséret (beleértve a csendőrség által elfogott vagy elővezetett egyéneknek az illetékes bírósághoz való kísérését vagy elővezetését);

c) céllövészetre kirendelés, összpontosítás;

d) a közrend és közbiztonság érdekében vagy egyéb a Szolgálati utasítás által megengedett célból elrendelt összpontosítás egész tartama;

e) szakaszparancsnokok mindazon szolgálati ténykedései, melyeket szárnyuk területén a közbiztonsági szolgálat érdekében tesznek (őrsmeglepés, kivizsgálás, járőrellenőrzés, nyomozás, őrjáratportyázás stb.).

Ha a szakaszparancsnokot saját szakaszán kívül egy a szárny területéhez nem tartozó másik szakasz ideiglenes vezetésével is megbízzák, az utóbbi szakasz felügyeleti területén a közbiztonsági szolgálat érdekében teljesített szolgálati ténykedéseit illetmények szempontjából olyanoknak kell tekinteni, mintha a saját szakasza felügyeleti területén teljesítené;

f) egyik őrsről a másikra történő lóátvezetésre és szerelvényi vagy egyéb cikkek szállítására kirendeltek utazásai;

g) fegyvermestereknek, patkolómestereknek és eü. altiszteknek szolgálati állomáshelyükön kívül tartott lövészetekre és harcszerű lövészetekre kirendelése.

E szolgálatok után a külszolgálati pótdíj az állomáshelyről a laktanyából elindulástól az oda- visszaérkezésig terjedő

időre, minden teljes befejezett 12 óra után jár.

Ha az őrsparancsnok vagy a vezénylést foganatosító helyettese az őrjáratba vezényelt járőrnek az őrsállomás leportyázását is előírta, az őrsállomás leportyázására előírt idő után, úgyszintén a saját őrslaktanyában akár a szolgálat közben, akár pedig a szolgálat végén tartott pihenő után külszolgálati pótdíjat nem lehet felszámítani. Az őrsállomáson teljesített szolgálat és a laktanyában tartott pihenő, ha a járőr szolgálatát még tovább folytatja, a külszolgálatot a pótdíj szempontjából megszakítja.

Azok az esetek, amikor külszolgálati pótdíj utazással kapcsolatosan jár e szabályzat 76. §. 293. pontjában vannak felsorolva.

A külszolgálati pótdíj összege — rendfokozatra tekintet nélkül — minden megszakítás nélkül befejezett 12 óra után: 1 pengő 50 fillér.

A csendőrség nyomozó alakulataihoz beosztott nyomozó legénység és a vasúti őrsökre beosztott vasúti csendőrök és közbiztonsági rádió felderítő szolgálatot teljesítő híradó legénység részére, polgári ruhában teljesített szolgálatuk alkalmával minden befejezett megszakítás nélküli 12 óra külszolgálat után — a jelen pont első bekezdésében megállapított feltételek mellett — rendfokozatra tekintet nélkül 4 P külszolgálati pótdíj illetékes. Egyenruhában teljesített külszolgálatuk után azonban ezek is csak az őrsre beosztottak számára megállapított külszolgálati pótdíjat számíthatják fel.

Rendkívüli zavarok miatt elrendelt összpontosítás, árvíz, járvány stb. alkalmával történő kivezénylés idejére és egyáltalán olyan esetekben, amikor a szolgálatnak különösen megerőltető volta, vagy a szolgálat természetéből folyó és a kivezényelt legénységet bebizonyítottan terhelő rendkívüli kiadások indokolják, az illetékes kerületi parancsnokság a belügyminiszternél a külszolgálati pótdíjnak arányos, de legfeljebb 50%-os fölemelését javasolhatja.

305. Budapesten nyomozó és a Nyut. 210. pontja szerint a csendőrség összekötő tisztjénél jelentkezésre kötelezett járőrök részére személyenként két-két villamos vasúti átszállójegy ára, valamint az ügyködéssel kapcsolatban valóban és szükségszerűen még felmerülő villamos vasúti költségek a javadalmazás terhére felszámíthatók.

A villamos vasúti költségek felszámításának szükségességét az utazási okmányon (menetlevélen, szolgálati lapon) a csendőrség összekötő tisztje igazolja. Az elszámoláshoz a villamos vasúti jegyeket nem kell csatolni.

A vasúti szárny állományaiba tartozó, Budapesten megjelenő és a Szut. 105. pontja szerint a vasúti szárnyparancsnokságnál jelentkezni köteles csendőrök, a pályaudvartól és vissza a pályaudvarig a mindenkori átszálló villamos vasúti jegy árának megfelelő — valamint esetenként és szükségszerűen még felmerülő — villamos vasúti költségeiket felszámíthatják. Ez a rendelkezés nem vonatkozik azokra, akik a Budapest Déli p. u.-ról indulnak, vagy oda érkeznek.

A vasúti szakaszparancsnokok, valamint a budapesti vasúti őrsre beosztott legénység szolgálati utazásuk alkalmával a budapesti csendőrlaktanyától Budapest székesfőváros vasúti pályaudvaraihoz — a Déli pályaudvart kivéve — igénybevett villamosvasút után felmerülő viteldíjakat a fentiek szerint szintén felszámíthatják.

A villamos vasúti költségek felszámításának szükségességét, illetve jogosságát a vonatkozó utazási okmányon (menetlevél, szolgálati lap) a vasúti szárnyparancsnok igazolja.

81. §. Kíséreti díjak.

306. Futárok, utasok, postakocsik, kincstári és más pénzszállítmányok fedezeti kíséretéért (Szut. 94. §.) a fedezetet igénybevevő hatóság, hivatal vagy magánszemély kilométerenként (a megkezdett kilométert is számítva) minden

csendőr részére 50 fillér kíséreti díjat fizet.

307. A kíséreti díjat közvetlenül a csendőrt kivezénylő őrsparancsnok nyugtájára fizetik, aki az összeget az igényjogosult csendőrnek kézbesíti.

Éjjeli kíséretért is csak a fenti díj jár.

Kíséreti díjat csak tényleges kísérésért fizethetnek, a visszafelé megtett út után csak akkor, ha a járőr visszafelé is kíséretet teljesített. Ilyen esetben ugyanaz a díj illetékes, mint az odamenetelkor.

A kíséreti díj a külszolgálati pótdíj illetékességét nem befolyásolja.

Ha a kíséretet a Szut. rendelkezése értelmében külön kocsin kell teljesíteni, annak megállapodás szerinti (nem előfogat) díját a kíséretet igénybevevő viseli. A járőr a kocsit stb. a megállapított bér fejében visszafelé is igénybe veheti, akkor is, ha kíséretet nem teljesít.

82. §. Karhatalmi költségek.

308. Karhatalmi segédleti költségek olyan szolgálatok után illetékesek, amelyek hatósági intézkedések végrehajtását, vagy hatóság által hivatalos eljárás teljesítése céljából kiküldött egyén karhatalmi támogatását célozzák.

A karhatalmi szolgálat fogalmi körébe tartoznak:

a) szabadlábon hagyott elítélteknek és más személyeknek (cselédeknek, mezőgazdasági munkásoknak, tanoncoknak stb.) bírósághoz vagy hatósághoz elővezetése;

b) községi előljárók részéről végrehajtandó rendszabályoknál igénybevett csendőrség karhatalmi segélye;

c) büntetőbíróság felhívása folytán történő elővezetések (gyanusított, tanu);

d) büntetőbíróság által szabadságvesztésre ítélt személynek, büntetőintézet hiányában ott végre nem hajtható büntetés letöltése végett, más bírósághoz vagy büntető intézethez kísérése;

e) jövedéki kihágás ügyében a pénzügyőrség vagy a községi előljáróság támogatására igénybevett csendőrség ezirányú szolgálata, valamint jövedéki ügyekben

felhívás folytán a pénzügyi hatósághoz elővezetettek kísérése;

f) vámjövédéki ügyekben igénybevett karhatalom, illetve ilyen ügyekben felhívás folytán elővezetettek kísérése;

g) felhívás vagy megkeresés folytán foglaláshoz vagy végrehajtáshoz igénybevett csendőrség szolgálata;

h) a fegyveres erő megszökött vagy önkényűen eltávozott egyéneinek felhívásra, megkeresésre vagy önbuzgalomból történt elfogása és elővezetése alkalmával teljesített szolgálat, valamint az átadással kapcsolatos utazás.

309. A karhatalmi segédleti költségek a következők:

a) útiköltségtérítés az e szabályzat 75. §-a szerint;

b) ideiglenes beszállásolás (természetbeni lakás) de csak ha szükségessé válik;

c) külszolgálati pótdíj a segédlet tartamára, az őrszlaktanyából elindulástól a bevonulásig terjedő időre (80. §. 304. p.).

Élelmezésükről a szolgálatot teljesítők maguk gondoskodnak.

310. A karhatalmi segédletek alkalmával felmerült illetményeket okmányolt (menetlevél, írásbeli megkeresés eredetije vagy hitelesített másolata stb.) utazási számadás vagy külszolgálati pótdíj-kimutatás alapján az illetékes gazdasági hivatal előlegképpen számolja el. E költségek visszatérítését a gazdaságkezelési utasításban foglaltak szerint kell kieszközölni.

Ha a karhatalmi segélyszolgálat kivéznélésének alapjául felhívás vagy megkeresés szolgált ugyan, de a kivéznéllyelt járőr (csendőrségi erő) az általános közbiztonsági szolgálat feladatkörébe eső olyan ténykedést végzett, amelyet felhívás (megkeresés) nélkül, általános hivatásából folyóan saját kezdeményezéséből is meg kellett volna tennie, a szolgálat összes költségeit a belügyi tárca csendőrségi javadalmazása terhére kell végleg elszámolni. Ugyancsak a javadalmazást terhelik a levették elővezetésének, továbbá idegen állambeli katonaszökevények és a Szut. 64. pont 18. alpontja értelmében a határ-

vadász alakulatoktól átvett személyek kíséretének költségei is.

83. §. Rabkíséreti illetmények.

Az e §.-hoz tartozó határozványok később kerülnek kiadásra.

84. §. Tanuilletmények polgári bíróság elé idézés alkalmával.

311. A csendőrség rangosztályba soroló havidíjasai és legénységi személyei, ha őket polgári büntetőbíróság az állomáshelyükön kívül eső helyre mint tanukat megidézi, tanudíjként (az igazságügyi tárca terhére) az ügyködési utazásokra megállapított utazási költségtérítést (78. §. 296. A) pont) kapják.

Tanuként megidézett legénységi személyeknek, ha a bíróság székhelye állomáshelyüktől 7.5 km-nél nincsen távolabb, az utat oda és vissza gyalog kell megtenniök. Ha azonban a bíróság székhelye a megidézettek állomáshelyétől 7.5 km-nél távolabb esik, az oda- és visszautazásra a 75. §. 276. pontjában megállapított szállítóeszközökre van igényük.

Ha a csendőrtanu és az idéző bíróság székhelye között az utat csak részben lehet vasúton vagy gőzhajón megtenni, a többi úton, ha hossza a 7.5 km-t meg nem haladja, gyalog kell menni.

Ha ugyanarról az állomásról több csendőrt idéztek meg tanunak és vasút- vagy gőzhajó-közlekedés hiánya miatt (7.5 kilométeren túl) előfogatot kell igénybevenni, minden öt legénységi egyénre egy kétlovas előfogatot kell számítani.

A tanudíj olyan esetben is illetékes, amikor a bíróság a csendőrt, ellene szolgálatából kifolyólag elkövetett becsület-sértési vagy rágalmazási ügyben mint sértettet, tanut vagy magánvádlót idézi meg, vagy ha saját fegyverhasználati ügyében hallgatják ki.

Saját személyes — tehát nem szolgálatból folyó — ügyben sértettként, magánvádlóként vagy polgári peres félként megidézett csendőr a megjelenéséből felmerülő összes költségeket maga viseli.

Polgári bíróság által tanuként kihallgatott csendőrségi egyének költségeinek elszámolására (megtérítésére) a gazdaszatkezelési utasítás rendelkezik.

85. §. Utipénz.

312. Utipénzre van igénye:

a) a csendőrséghez jelentkezők közül azoknak, akik nem közvetlenül a kerület (toborzó bizottság) székhelyén, hanem külőrsön, esetleg más kerületi parancsnokság területén vagy valamelyik honvédcsapattestnél jelentkeztek csendőrségi szolgálatra és őket vizsgálatra vagy vizsgálat után szolgálatra behívják. (Behívásuk alkalmával a toborzó bizottság székhelyére, ha pedig őket akár alkalmatlanságuk, akár pedig létszámfölség miatt nem veszik fel vagy csak később hívják be szolgálatra, vissza az előbbi lakó-(jelentkezési) helyükre utazás céljából);

b) erkölcsi fogyatkozás, saját hibájukon kívül beállott testi alkalmatlanság vagy korlátolt szellemi képesség miatt próbaszolgálatból elbocsátott legénységnek a leszerelést végző gazdasági hivatal székhelyéről az előbbi lakó-(jelentkezési) helyére utazás céljából.

313. Utipénzként a kiindulási és rendeltetési (vagy az ahhoz legközelebb fekvő) helynek vasúti (hajó) állomása közötti út III. kocsiosztályú katonadíjszabásszerű vasúti vagy polgári árú hajó viteldíja illetékes. Más illetményre nincs igényük.

Az útipénz kiszámításánál a legrövidebb útirányt és a legolcsóbb közlekedési eszközt kell figyelembe venni.

86. §. Külföldi utazások.

A) Általános határozatok.

314. Külföldi kiküldetéseket csak a honvédelmi miniszter a belügyminiszterrel egyetértésben rendelhet el.

Külföldi kiküldetésnél:

a) minden egyes esetben a minisztertanács hozzájárulását kell kieszközölni; a minisztertanácsi előterjesztésben fel kell

említeni a kiküldendő nevét, rendfokozatát, a kiküldetésnek részletesen indokolt célját és szükségességét, továbbá a kiküldetés előrelátható időtartamát;

b) ugyanabban az ügyben akár egy, akár több központi vagy más szerv (parancsnokság, hivatal) részéről csak akkor lehet egynél több személyt kiküldeni, ha azt a kiküldetés fontossága feltétlenül megkívánja;

c) külföldre csak olyan személyek küldhetők ki, akik kellő nyelvismerettel rendelkeznek, illetőleg a kiküldetés céljának eléréséhez szükséges nyelvet bírják.

315. A külföldre kirendelték szállítóeszközül vasutat, gőzhajót vagy kivételesen — ha más közlekedési eszköz nem áll rendelkezésre — lófogatú vagy géperejű járművet vehetnek igénybe.

Ha a kiküldetés helyére több útirányban is lehet utazni, a kirendelt azt az útirányt köteles választani, amelyen a kiküldetés célja — a szolgálat sérelme nélkül — a legkevesebb költséggel érhető el.

Ha a kiküldetés helye Magyarországgal szomszédos ország területén fekszik, a kirendelt a közvetlen útvonalon köteles utazni. Más országon is keresztülvezető útvonalat csak akkor szabad igénybe venni, ha ezáltal az utazás — a szolgálat sérelme nélkül — olcsóbbá válik.

A közlekedési eszközök viteldíjának felszámítására az alábbiak mértékadók:

a) *Vasút és hajó.*

A külföldre kirendelt személy vasúti vagy hajóviteldíj címén az illető országban az utazás idején érvényes viteldíjat számíthatja fel.

Különleges díjszabás alá eső (express-, luxus- vagy D)-vonatok viteldíját, valamint hálófülkék igénybevételi költségét csak a honvédelmi miniszter által esetről-esetre adott és a kirendelt nevére szóló engedély alapján szabad felszámítani.

Akiknek a honvédelmi miniszter hálófülke igénybevételét engedélyezte, olyan vasúti vonalon, amelyen hálófülke csak I. osztályú jeggyel kapcsolatban kapható, ha egyébként csak II. osztályú viteldíj fel-

számítására lenne is jogosult, a hálófülke igénybevételét engedélyező rendelet alapján az I. osztályú viteldíjat számíthatja fel.

Külföldi kiküldetések alkalmával a III. rangosztályú havidíjasoknak, valamint az altábornagyi helyet betöltő tábornokoknak vasúton az első, más rangosztályba soroló havidíjasoknak a második, a többi csendőregyéneknek pedig a harmadik kocsiosztály viteldíja illetékes.

Hajón az e szabályzat 75. §. 276. pont b) alpontjában említett hajóosztályok viteldíja illetékes. Ha azonban a hajón utazás Európából más világrészbe történik, a III—IV. rangosztályba tartozó havidíjasok az első osztály legalacsonyabb fokozata szerinti viteldíjnak legfeljebb a kétszeres összegét, az V—VII. rangosztályba tartozó havidíjasok az első osztály legalacsonyabb fokozata szerinti viteldíjat, a VIII—X. rangosztályba tartozó havidíjasok és zászlósok a második osztályú, egyéb csendőregyének pedig a harmadik osztályú hely tényleg fizetett viteldíját számíthatják fel.

b) Kocsi.

Ha a külföldre kirendelt csendőregyén lófogatú vagy géperejű kocsin kénytelen utazni, a megtett út minden befejezett kilométere után 50 fillér fuvarpénzt számíthat fel.

Ha ugyanarra a helyre egy időben több csendőregyén utazik, mindenikük részére csak a fenti összeg fele illetékes.

Fuvarpénz nem számítható fel az olyan utakért, amelyekre közlekedési eszközt díjtalanul bocsátottak rendelkezésre.

c) Poggyász.

316. Ha a külföldre történt kirendelés időtartama 48 órát meghalad, a kirendelt rangosztályba soroló havidíjasnak — tekintet nélkül a rendfokozatára és arra, hogy milyen országokban utazott — magánpoggyászának szállítási díja fejében a vasúton vagy hajón megtett út minden 10 kilométere után 25 fillér illetékes.

Ha a kirendelt a rangosztályba soroló havidíjas magánpoggyászán kívül még

legalább 20 kg súlyú szolgálati poggyászt is vitt magával, ennek tényleg felmerült szállítási díját is felszámíthatja. Az 50 kg-nál nagyobb súlyú szolgálati poggyász után csak a honvédelmi miniszter által esetről-esetre adott és a kirendelt nevére szóló külön engedély alapján lehet szállítási díjat felszámítani.

A tényleg elvitt és 20 kg-nál nagyobb súlyú szolgálati poggyász után a szállítási díjat legénységi egyének is felszámíthatják, de csak akkor, ha nem utaznak rangosztályba soroló havidíjas kíséretében. Magánpoggyászuk után a legénységi állományú egyének szállítási díjat nem számíthatnak fel.

A szolgálati poggyász elvitelének szükségességét és annak súlyát az előljáró parancsnok (főnök) az utazási számadáson igazolja.

A fentemlített szállítási díjakon kívül a magán- vagy szolgálati poggyász szállításából felmerült egyéb költségeket (poggyászbiztosítási díj, hordárdíj, mérlegpénz, poggyászvizsgálati díj, vitelbér stb.) felszámítani nem lehet.

317. A külföldre kirendelt a kiküldetés helyére egyhuzamban köteles utazni. Az utazást csak akkor szakíthatja meg, ha a kiküldetés helyére utazáshoz 24 óránál több időre van szükség és a kiküldött hálófülke igénybevételére nem kapott engedélyt vagy az engedélyezettet nem vehette igénybe.

318. A külföldre kirendelt személyeknek költségeik fedezésére, az előreláthatóan felmerülendő kiküldetési illetményeknek megfelelő előleget lehet adni. Az előleget pengőértékben kell kiutalni.

Ha az utazás bármely okból elmarad, az előleget egy összegben azonnal vissza kell fizetni.

Az utazó az utazás befejezte után 14 nap alatt utazási számadást tenni, azt az elszámolásra hivatott gazdasági hivatalnak benyújtani, a pénzmaradványt pedig visszafizetni köteles.

Az utazási számadásban a napidíjakat, a bérkocsidíjakat és poggyászszállítási

díjakat pengőértékben, a vasúti és hajóviteldíjakat, valamint az útlevéllal kapcsolatos költségeket pedig abban a pénznemben kell beállítani, amelyben azokat tényleg fizetni kellett.

Az utazási számadásban felszámított vasúti és hajóviteldíjak helyességéről az utazási számadás érvényesítésekor az illető országban érvényes hivatalos díjszabás alapján, vagy más alkalmas módon kell meggyőződést szerezni. A hálófülkéért vagy hajófülkéért fizetett díjakat a hálófülke- vagy hajófülkejegynek az utazási számadáshoz csatolásával, az útlevéllal kapcsolatos kiadásokat pedig az eredeti útlevél bemutatásával kell igazolni. Csatolni kell továbbá az utazási számadáshoz (eredetben vagy hiteles másolatban) a kiküldetést elrendelő rendeletet, a különleges díjszabás alá eső vonatok, a hálófülke igénybevételére, valamint az 50 kg-nál nagyobb súlyú szolgálati poggyász elvitelére vonatkozó miniszteri engedélyeket is.

Az utazási számadást pengőértékben kell érvényesíteni és a kirendelt javára még mutakozó követelést is pengőértékben kell kifizetni.

Az utazási számadásba az e pont ötödik bekezdése szerint idegen pénznemekben beállítandó illetményeknek pengőértékre átszámításánál a budapesti áru és értéktőzsde által az utazási számadás benyújtásának napján kiadott hivatalos valutajegyzés „áru“ rovata irányadó. Ha az utazási számadás benyújtásának napján nincsen budapesti tőzsdejegyzés, az illető napot megelőző legutolsó tőzsdei jegyzéket kell alapul venni.

319. Külföldi kiküldetések alkalmával szolgál a kincstár költségén nem vihető el, ilyen címen tehát a kincstár terhére semmiféle költséget nem lehet elszámolni.

B) U t a z á s i k ö l t s é g t é r í t é s.

320. Utazási költségtérítésként felszámítható:

1. *Utiköltségtérítés* az e §. 315. pontja szerint (vagyis a vasút vagy a hajó viteldíja, a fuvarpénz, továbbá az

e §. 316. pontja alatt említett poggyászszállítási díj).

2. *Napidíj*, amelynek összegei a túloldali táblázatban vannak megállapítva:

Utazással töltött napok után mindig arra az országra megállapított napidíjat kell felszámítani, amely országba a kirendelt az odautazásnál menetrend szerint 24 óra előtt megérkezik, a visszautazásnál arra az országra megállapított napidíjat, amelyiket a kirendelt a menetrend szerint 24 óra után elhagyja. Ha az utazás egy naptári napon belül több országban át történik, odautazásnál azt az országot kell számítani, ahová a kirendelt 24 óra előtt utoljára érkezik, a visszautazásnál pedig azt, amelyiket 24 óra után elsőnek hagy el.

Ha a kirendelt odautazásnál a menetrend szerint 24 órakor még, a visszautazásnál pedig már Magyarország területén van, az utazásnak Magyarország területén töltött eme napjára a 78. §-ban meghatározott napidíj illetékes, figyelembe kell azonban még venni a második alábbi bekezdés különleges rendelkezéseit is.

Ha a külföldön tartózkodás 12 óránál hosszabb tartamú volt, a napidíjakat minden naptári napra teljes összeggel lehet felszámítani. Ha azonban a külföldi kiküldetés megszakítás nélküli tartama a 60 napot meghaladja, a 61. naptól kezdve a napidíjnak csak a fele illetékes. Ha azonban a kiküldöttet a kiküldetés helyéről az illető külföldi ország más helységébe is 24 órát meghaladó időre kiküldik, az utóbbi kiküldetés napjaira teljes összegű napidíjat kap. Az előbbi kiküldetési helyre visszatérés után ismét csak a csökkentett napidíjat számíthatja fel.

Az elutazás és a visszaérkezés napjaira, ha az elutazásra igénybevett vonatnak vagy hajónak menetrend szerinti indulási ideje déli 12 óra utáni időre, a kiküldetés befejezésekor igénybe vett vonatnak vagy hajónak menetrend szerinti érkezési ideje pedig déli 12 óra előtti időre esik, a napidíjnak csak a felét lehet felszámítani.

Ha a külföldön tartózkodás 12 órányi

vagy 12 óránál rövidebb tartamú volt, a kiküldött az illető országra megállapított napidíjnak csak a felét, ha pedig a külföldön tartózkodás 6 órára vagy 6 óránál rövidebb időre terjedt, az illető országra megállapított napidíjnak csak a negyedét számíthatja fel. Ha a külföldön tartózkodás csak 2 órára vagy 2 óránál is rövidebb időre terjedt, az illető országra megállapított napidíjat egyáltalán nem lehet felszámítani.

3. *Bérkocsidíj* címén a rangosztályba soroló havidíjasok a következő összegeket számíthatják fel:

Magyarországon a lakástól a vasút- vagy hajóállomásig, visszafelé pedig a vasút- vagy hajóállomástól a lakásig megtett minden út után 4 pengőt.

Külföldön a lakástól a vasúti vagy hajóállomásig, illetőleg a vasút- vagy hajóállomástól a lakásig megtett útert, mind az érkezésnél, mind az indulásnál külön-külön:

a) Albániában, Belgiumban Észtországban, Franciaországban, Lettországban, Litvániában és Olaszországban 3 pengőt;

b) Bulgáriában, Finnországban, Hollandiában, Lengyelországban, Portugáliában, Romániában és Spanyolországban 4 pengőt;

c) Cseh-Morva protektorátusban, Szlovákiában, Svájcban és Svédországban 5 pengőt;

d) Dániában, Görögországban, Németországban, Norvégiában és Törökországban 6 pengőt;

e) Angliában, Egyiptomban és a Szerb-Horvát-Szlovén királyságban 7 pengőt;

f) Amerikában (Észak- és Dél-Amerikában) 15 pengőt.

A bérkocsidíjat akkor is fel lehet számítani, ha az utazás folytatása végett ugyanabban a városban vagy községben

egy pályaudvarról a másikra, vagy vasúti állomástól a hajóállomásra, vagy hajóállomásról a vasúti állomásra át kell menni, kivéve a csatlakozási pályaudvarokon (kikötőkben) az átszállásokat, amelyek után a bérkocsidíj felszámításának nincsen helye.

Ha a külföldön tartózkodás 12 óránál rövidebb tartamú volt, továbbá semmi más esetben, amelyet ez a pont nem említ, bérkocsidíjat nem lehet felszámítani.

A bérkocsidíjon felül sem a bérkocsi belsejében el nem helyezhető poggyász külön díja, sem pedig a poggyásznak a bérkocsitól a vonathoz vagy hajóhoz, illetőleg a vonattól vagy hajótól a bérkocsizhoz viteléért fizetett vitelbér (hordárdíj) címén semmit sem lehet külön elszámolni.

4. *Útlevél* kiállításához szükséges fénykép ára fejében a kiküldöttet 1 P illeti meg. Ezenfelül felszámíthatja az útlevél kiváltási díját és illetékét, továbbá az útlevél láttamozásokért (vízumokért), valamint a határátlépések alkalmával és a tartózkodási engedélyekért tényleg fizetett díjakat.

Az útlevél láttamozásával felmerült magánkiadásokat nem lehet felszámítani.

Az alatt az idő alatt, amelyre az útlevél, illetőleg a láttamozás még érvényes, az előbbieken felsorolt költségeket és díjakat, valamint illetéket nem lehet újra felszámítani.

Ha az útlevél kiállítása, láttamozása stb. díjtalanul történik, ilyen címeken költséget sem szabad felszámítani.

321. Az e §-ban szabályozott kérdésekben e szabályzat 75—76. §-ait kell értelemszerűen alkalmazni. Különösen vonatkozik ez a 78. §. ama határozványaira, hogy a napidíj mellett élelmezés, lakás, fűtés, világítás, kiszolgálás és egyéb ellátási vagy kényelmi kiadások nem számíthatók fel.

Rendfokozat	Románia 1)	Bulgária	Cseh-Morva protektorátus, Szlovákia	Albánia	Finnország	Jugoszlávia	Olaszország	Belgium, Franciaország, Japán, Svájc	Németország 2) Lengyelország
	területére történt								
Tábornagy	37.5	50.5	54.3	55.5	68.5	77	77.5	91.5	95.5
Vezérezredes	30	40.5	43.5	44.5	55	61.5	62	73	76.5
Altábornagy									
Vezérőrnagy	25	33.5	36.5	37	45.5	51.5	51.5	61	63.5
Ezredes									
Alezredes	25.5	30	32.5	33	41	46	46.5	55	57.5
Őrnagy									
Százados	20	27	29	29.5	36.5	41	41.5	48.5	51
Főhadnagy									
Hadnagy									
Zászlós									
Alhadnagy	15	20	21.5	23	27.5	30.5	31	36.5	38
Főtörzsőrmester									
Egyéb csendőr személyek	12.5	16.5	18	18.5	22.5	25.5	25.5	30.5	31.5

Dánia, Hollandia, Norvégia, Svéd- ország	Oroszország	Görögország, Portugália, Spa- nyolország, Török- ország	Anglia, Egyiptom	Amerika (Észak- és Dél-Amerika)	Európából más világrészbe történt utazás alkalmával a tengeren töltött napokra	
k i k ü l d e t é s e k n é l p e n g ő						
103	122	137.5	160.5	206.5	103	<p style="text-align: center;">M e g j e g y z é s</p> <p>1. A Bukarestbe, vagy Sinaíába történt ki- küldetések alkalmával — amennyiben a kül- földi tartózkodás 12 óránál hosszabb tartamú volt — a Bukarestben, vagy Sinaíában eltöltött minden egyes naptári napra a Romániára nézve megállapítottapidíjnak 100%-a, mintapidíj- pótlék szintén felszámítható.</p> <p>2) Azok a csendőrszemélyek, akik hivatalo- san Németországba küldetnek ki, a kiküldetés- ről szóló utiszámlájukban nyilatkozni tartoznak, hogy a külföldi kiadásaiik fedezéséhez szükséges német birodalmi márka összeget a Magyar Nemzeti Bank bocsátotta-e rendelkezésükre, avagy azt valamely megbízott pénzüintézet által kiállított hitellelél útján szerezték-e meg. A hitellelet igénybevevő csendőrszemélyek által kiállított utiszámlával szabályszerűen felszámít- ható németországiapidíjak összegéből az uti- számlának számvevőségi vizsgálata során 10%-ot levonásba kell hozni ésapidíjak címén csak a 10%-kal csökkentett összegek fizet- hetők ki.</p>
82.5	99	110	128.5	165	82.5	
68.5	84	91.5	107	137.5	68.5	
61.5	69.5	82.5	96	123.5	61.5	
55	61	73	85.5	110	55	
41	53.5	55	64	82.5	41	
34	45.5	45.5	53.5	68.5	34	